

№ 8 (630)
Вересень 2004 р.

Щомісячник Вінницького національного
технічного університету

Вітаємо з Днем університету!

5 жовтня відзначаємо 44-ту річницю з часу заснування нашого ВНЗ, 30-ліття його самостійності, десятиліття університету і першу річницю в статусі національного.

День університету — це свято спілкування, усвідомлення значення наших спільніх здобутків. І день єднання усіх, хто відчуває себе причетним до університетської спільноти.

Програма святкування:

- 9⁰⁰ – 13⁰⁰** — зустрічі, дискусії, обговорення, презентації в інститутах, на факультетах та кафедрах згідно спеціальних програм
- 10⁰⁰ – 14⁰⁰** — широка програма культурно-просвітницьких заходів у Центрі культурології та спортивно-оздоровчих заходів на стадіонах ВНТУ
- 15⁰⁰** — загальноуніверситетські урочистості (актова зала)
- 18⁰⁰** — конкурс «Містер Шарм».

Alma mater

ТЕРНИСТИМ ШЛЯХОМ – ДО ЗІРОК!

Понад півтори тисячі щасливих першокурсників Вінницького національного технічного університету отримали студентський квиток. Початку четвертого навчально-го року третього тисячоліття раділа сама природа – день видався по вінця наповненим сонцем і щедрим серпневим теплом.

— Ви поступили до нашого університету у незвичайний рік, — до наймолодших студентів на урочистостях з нагоди їх посвяти в першокурсники звертається ректор ВНТУ, доктор технічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, академік Академії педагогічних наук України Борис Мокін.

— Нам виповнилось 44 роки з часу заснування, 30 років як стали самостійним навчальним закладом – саме три десятиліття тому на базі філіалу КПІ було створено Вінницький політехнічний інститут. 10 років тому ми отримали статус університету і стали ВДТУ. А рік тому здобули статус національного. Минулорічні абитурієнти поступали ще до ВДТУ, оскільки наказ про зарахування був 31 липня, а ми отримали статус національного тільки 21 серпня. Отож, ви є першими, хто поступав у Вінницький національний технічний університет. Ми задоволені цьогорічним прийомом – він є кращим і більшим торішнього.

Ви пишатиметься своїм університетом, а ми, викладачі, сподіваємося, що пишатимемось вами. Наш ВНТУ є одним із п'яти університетів України (а загалом у нашій країні понад 400 державних і приватних ВНЗ), які уже прийняті до Всесвітньої асоціації університетів. Це велика честь, адже дипломи членів цієї асоціації автоматично визнаються в усіх країнах світу.

ВНТУ є єдиним представником українських університетів у Міжнародній асоціації винахідників (IFIА), штаб-квартира якої у Женеві (Швейцарія). Щороку в Україні проводяться олімпіади з програмування. Зауважте, третій заключний етап цих змагань, на якому формується збірна України для участі в Європейській світовій першості, відбувається саме в нашему університеті.

Оскільки університет має такий імідж, вчитись буде не легко. Ми вчимо так, щоб фахівець з дипломом нашого ВНТУ був бажаний скрізь – і в Україні, і за кордоном. Тому готуйтесь до серйозної роботи з перших днів. Бажаю, щоб ніхто не загубився на шляху до отримання диплома. Щоб через п'ять років ми у такому ж складі брали участь в урочистостях з нагоди їх вручення.

**Символічну чашу знань запалює
крахий магістр ВНТУ, член Студентської Ради
при Президенті України Валентин Грабко**

— Серед випускників нашого університету багато видатних науковців, відомих громадських діячів, просто успішних людей. Аби ви поповнили цей чудовий перелік, вам слід наполегливо вчитись, — напутнє слово першокурсникам виголошує директор Інституту радіотехніки, зв'язку та приладобудування, доктор технічних наук, професор Василь Кичак.

— Бува кажуть: «Головне поступити, а потім як у трамваї — доїдеш». Це не так – лише наполегливе навчання вам допоможе успішно здолати шлях до диплома.

Отож, тернистим шляхом – до зірок! До того ж студентство – це не лише лекції, семінари, бібліотека... Натхнення і впевненості новоспеченим студентам додала переможниця цьогорічного студентського конкурсу розуму і краси — «Miss ВНТУ-2004» Катерина Медвідь, виконавши власну пісню. Для винуватців урочистостей співали володарка гран-прі V Всеукраїнського фестивалю-конкурсу «Кристалевий жайвір» студентка Світлана Рихлок, талановиті Віталіна Жилюк і Фелікс Волков... А самодіяльний фольклорний ансамбль університету «Оберіг» запальною українською піснею натякнув, що в юності трапляється кохання, заміжжя...

Стипендія цих першокурсників буде у 2,5 разивищою, ніж у першокурсників минулого року. Тож, хочеш її отримувати — гарно вчись.

— Я стала студенткою університету, який закінчив мій дідусь і мій батько, — каже Марічка Юхимчук. — Впевнена, що ми, першокурсники будемо гідними студентами ВНТУ і гарними фахівцями незалежної України.

Так трамати!

ВНТУ ПРИЙНЯТО ДО ВСЕСВІТНЬОЇ АСОЦІАЦІЇ УНІВЕРСИТЕТІВ

**Відтепер диплом нашого ВНЗ автоматично визнається
в усіх країнах світу**

Першокурсникам символічний студентський квиток
вручив ректор ВНТУ академік АПНУ Борис Мокін

— Цього року ми дещо скоригували нашу систему прийому. Її суть залишилася незмінною, тобто, абитурієнти і в цьому році писали заяви на дві спеціальності – ту, що бажали отримати і ту, проти освоєння якої у них не було заперечень; із атестату в загальну суму ми брали шість оцінок, що давало можливість мати за школу до 72 балів; а в кожний білет комплексного вступного іспиту, який оцінювався у 30 балів, було включено по три питання із алгебри та геометрії і чотири питання з фізики. Однак у цьому році ми відмовилися від поділу спеціальностей на престижні і непрестижні, встановивши єдиний поріг за загальною сумою на рівні 70 балів та єдиний поріг за нашим комплексним вступним іспитом на рівні 10 балів. І вступні іспити показали, що це рішення було правильним. А тому і наступного 2005 року ми здійснюватимемо відбір абитурієнтів за цими ж принципами.

Було у нас у цьому році ще одне нововведення, пов'язане з тим, що у різних учителів різних шкіл різний ступінь вимогливості і різні критерії вистав-

На такій мажорній ноті приємно розпочинати новий навчальний рік. Надихає, вселяє оптимізм і те, що студентське поповнення отримали чудове.

Як і 10 попередніх років ми і тепер відбирали студентів на перший курс за нашою власною системою прийому, суть якої полягає у створенні таких умов, за яких жоден здібний абитурієнт не залишається за межами університету і які забезпечують можливість не пропустити до нас жодного, хто ігнорував заняття у школі або отримав незаслужено високі оцінки в атестатах.

Ретельніший аналіз наших здобутків і планів у розмові з ректором Вінницького національного технічного університету, доктором технічних наук, професором, академіком Академії педагогічних наук України, заслуженим діячем науки і техніки України Борисом Івановичем Мокіном.

лення оцінок. Тож, 10 чи 8 балів у одного вчителя можуть бути неадекватними аналогічним балам у іншого. А тому цього року у структурі Інституту довузівської підготовки за ініціативи його директора Сергія Григоровича Авдєєва і під безпосереднім його керівництвом створений Центр тестування з алгебри, геометрії, фізики та інформатики. У цьому центрі кожен бажаючий міг, сплативши у касу університету 50 гривень, пройти тестування з вище перерахованих дисциплін за єдиними, розробленими з позицій університету, критеріями. І якщо абитурієнт на тестуванні отримував оцінку вищу за ту, що в атестаті, то до конкурсної сумарної оцінки ми включали не оцінку атестату з цієї дисципліни, а тестову оцінку.

Послугами нашого Центру тестування скористались близько 200 абитурієнтів, 60% із яких отримали в середньому на 1-2 бали оцінки вищі від тих, що мали в атестаті з цієї дисципліни, 20% підтвердили свої шкільні оцінки і 20% отримали оцінки нижчі шкільних теж в середньому на 1-2 бали. Але були і

окремі випадки, коли оцінки відрізнялись як в один так і в інший бік на три і навіть 4 бали.

Як і минулого року ми провели співбесіду з медалістами у письмовій формі, тобто вони знову усі одночасно у одній і тій же залі давали письмові відповіді на поставлені питання з математики, фізики та загальнолюдських цінностей з українознавчим акцентом. Питання були сформульовані так, що медаліст не мав права не відповісти на них одразу. Результати цього року є втішнішими торішніх, особливо серед медалістів Вінниччини. Це є свідченням того, що наш університетський часопис «Імпульс», який безкоштовно розсилається щомісяця в усі школи області, там прочитується і вносить серйозний вклад у профорієнтаційну роботу, за що я вдячний насамперед Ірині Павлівні Зянько, яка готує до друку матеріали, та Наталії Володимирівні Ляховиченко, яка організовує розповсюдження часопису.

За кількістю поданих заяв за основною спеціальністю на перше місце вийшла спеціальність «Менеджмент організацій» – 6,34 заяви на одне держбюджетне місце, хоча на спеціалізацію «Менеджмент організацій будівництва», яка у нас іде окремо в ІнБТЕГП, цей показник склав лише 2,5.

Далі зі значенням цього показника, більшим 3,0, але меншим 4,0 розмістились спеціальності: «Міське будівництво та господарство», «Промислове та цивільне будівництво», «Телекомунікаційні системи та мережі» і «Електричні системи та мережі». Більше 2-х, але менше 3-х заяв на одне місце ми мали за спеціальностями: «Програмне забезпечення автоматизованих систем», «Автомобілі та автомобільне господарство», «Комп'ютерні системи та мережі», «Електричні станції», «Екологія та охорона навколошнього середовища», «Інтелектуальні системи прийняття рішень», «Лазерна та оптоелектронна техніка», «Захист інформації в комп'ютерних системах» і «Теплогазопостачання та вентиляція».

Найменше заяв було подано на спеціальності: «Виробництво електронних засобів» – 1,1 заяви на місце, «Мікроелектроніка і напівпровідникові прилади» – 1,25 та «Електронні прилади і пристрої» – 1,4.

Тож, і нинішнього року я ще раз наголошу на тому, що ці три спеціальності потрібно пере-профілювати із технологічного напрямку на схемо-технічний в орієнтації на залізничний транспорт та його електроенергетичне забезпечення постійним струмом, і розпочати серйозну профорієнтацію цього перепрофілювання.

На залізничному транспорті високий рівень зарплати і дефіцит кадрів з вищою освітою по обслуговуванню мікроелектронних систем управління і сигналізації та електронних перетворювачів систем електроживлення. Професорам Володимиру Степановичу Осадчуку та Миколі Антоновичу Філіннюку потрібно протоптати стежки до управління освіти Мінтрансу України та великих залізничних вузлів для підписання договорів на підготовку

потрібних їм фахівців, а проректору Василю Олександровичу Леонтьєву необхідно взяти цей процес під постійний контроль.

— *Подача заяв від абітурієнтів характеризує з одного боку рівень довіри населення до спеціальності, а з іншого — рівень профорієнтаційної роботи кафедр. Борисе Івановичу, проаналізуйте, будь ласка, абітурієнтів якої якості, якого рівня підготовки загітували кафедри поступати на свої спеціальності.*

— Цю характеристику добре віддзеркалює прохідний бал загального конкурсу.

Найвищим, на рівні 101 балу із 102 можливих він був у майбутніх фахівців з програмного забезпечення. Далі у таблиці розмістились майбутні містобудівники – 98 балів та майбутні фахівці з інтелектуальних систем і телекомунікаційних систем – по 97 балів. Аби стати студентом, 90 балів і більше треба було набрати на спеціальності (називаю по мірі спадання балу): захист інформації в комп'ютерних системах, комп'ютерні системи, електричні системи, системи управління та автоматики, а також промислове та цивільне будівництво.

Найнижчим, на рівні порогу у 70 балів прохідний бал виявився лише на двох спеціальностях: металорізальні верстати та технологія підвищення зносостійкості.

Про недостатню профорієнтаційну роботу кафедр, очолюваних професорами Ростиславом Дмитровичем Ісковичем-Лотоцьким та Валерієм Івановичем Савуляком, які є профільними з вказаних спеціальностей, може свідчити такий факт. До сить було мені під час відкритого прилюдного конкурсного зарахування на університетському стадіоні абітурієнтів на 1-й курс охарактеризувати ці спеціальності позитивно з наведенням конкретних переваг над іншими, як до кінця цього дня у приймальною комісію заяв подало стільки бажаючих навчатись на цих спеціальностях за контрактом, що вони майже повністю вибрали усю ліцензійну квоту.

— *Нелогічним також є зменшення цього року на 10 балів до рівня 85 прохідного балу з менеджменту організацій. Це теж пояснюється недостатньою профорієнтаційною роботою профільних кафедр.*

— Менеджмент організацій – це не економічна спеціальність, а управлінська. І це треба роз'яснювати школярам та їхнім батькам. А то, наслухавшись повідомлень по радіо і телебаченню, що найбільший відсоток безробітних серед випускників економічних спеціальностей, і саме тому міністерство зменшує плани прийому на ці спеціальності, вирішили, що це розповсюджується і на менеджмент. А тому й подали заяви на інші спеціальності. І знову ж таки, після того, як я дав відповідні пояснення під час зарахування на 1-й курс, до кінця того ж дня на спеціалізації з менеджменту організацій радіоелектроніки і машинобудування ліцензійні квоти були вибрані повністю.

І те, що цього року на контракт на стаціонар на перший курс ми прийняли на 50 студентів більше, ніж торік і досягли відмітки 600 осіб, незважаючи на меншу вартість навчання у приватних ВНЗ, їх зростаючу кількість та зменшення кількості випускників шкіл, свідчить про зростання іміджу нашого університету після отримання ним статусу національного.

— Загалом до нашого університету на навчання за денною формою подали заяви цього року 1595 абітурієнтів.

— Це склало 2,25 заяви на одне держбюджетне місце. Після зарахування приймальною комісією 187 випускників Інституту довузівської підготовки та 181 медаліста за співбесідою на 377 бюджетних місць, що залишилися, претендувало ще 1227 бажаючих їх зайняти, що підняло конкурс за заявами до 3,25 на одне місце. І ці претенденти, нагадую, училися в школі не нижче ніж на оцінку «добре», оскільки у абітурієнтів з нижчими оцінками ми навіть не брали заяви, оскільки вони не мали навіть теоретичних шансів до нас поступи через наявність порогу.

Кілька слів про прийом на заочну форму навчання. На 75 держбюджетних місць претендувало 317 абітурієнтів, або 4,23 заяви на одне місце. Ті, яким не вистачило держбюджетних місць, пішли на контракт. Кількість контрактників така ж, як і минулого року — 183.

— Прийом до університету цього року здійснили навіть кращий, ніж торік. Є кого учити, і є кому учитись.

Хочу відзначити як дуже злагоджену роботу секретаріату приймальної комісії у складі Юрія Володимировича Булиги, Сергія Михайловича Захарченка, Георгія Володимировича Горячева та Наталії Володимирівни Ляховченко, так і високопрофесійну роботу предметних комісій з фізики та математики, які очолювали Сергій Григорович Авдеєв та Володимир Дмитрович Дереч. Завдяки усім їм результатам іспитів з'являлись на дощі оголошень того ж дня, як правило, не пізніше 20 години. А попереднє орієнтовне значення прохідних балів на проіспитовані спеціальності не пізніше другої половини наступного дня, що обумовлено необхідністю розглянути можливі апеляції.

Про якість роботи предметних комісій свідчить той факт, що апеляційна комісія, яка була цілком складена із учителів шкіл, виділених обласним управлінням освіти, і працювала під наглядом Василя Олександровича Леонтьєва, задовольнила лише одну апеляцію. І то не тому, що там була екзаменатором виставлена занижена оцінка, а тому, що це був брат-близнюк абітурієнта, який отримав високу оцінку і долав прохідний бал. Тож, аби не розлучати братів і предметна комісія, і апеляційна, а разом з ними і приймальна комісія погодились додати один бал тому брату, якому цього бала не

вистачало і який за цим балом був у ситуації фіфті-фіфті.

На жаль, ми і цього року недобрали цільовиків, і цей недобір навіть більший ніж торік. Тож, довелося невикористані цільовиками місця віддати на загальний конкурс.

Четвертий навчальний рік третього тисячоліття починається квітами

Лише чотири спеціальності мали конкурс вище порогового на цільовий прийом — це програмне забезпечення, електричні системи, телекомунікаційні системи та менеджмент організацій будівництва — усі інші недобрали цільовиків і мали прохідний бал цільового прийому на рівні порогового.

— У звітному році ми відкрили лише одну нову спеціальність.

— Зате яку! — 6.160104 «Адміністративний менеджмент у сфері захисту інформації». Нині лише трьом ВНЗ дозволено готувати фахівців з цієї надзвичайно важливої для державного управління спеціальності. Над відкриттям цієї спеціальності добре попрацював директор ІНІТКІ Олексій Дмитрович Азаров. Але особливо великий вклад доцента кафедри обчислювальної техніки і водночас декана факультету перепідготовки в галузях економіки та комп'ютеризації ІНІНВ Юрія Євгеновича Яремчука. Він, до речі, вніс левову частку два роки тому у відкриття спеціальності 6.160105 «Захист інформації в комп'ютерних системах», яку нині курує Володимир Андрійович Лужецький, котрий очолює одноіменну кафедру.

Слід відзначити, що на факультеті перепідготовки нам ніколи не заборонялось давати другу вищу освіту за скороченими термінами з усього спектру ліцензованих для нашого університету спеціальностей, але усі попередні декані займались тільки бухгалтерським обліком та менеджментом організацій. І лише Юрій Євгенович Яремчук, ставши у звітному навчальному році деканом ФПЕК, організував отримання другої вищої освіти ще й з комп'ютерних спеціальностей.

Марічка Юхимчук стала студенткою університету, який закінчив її дідусь і батько

У зв'язку з першим випуском бакалаврів у напрямках метрології і екології та потребою забезпечити їх можливістю отримати повну вищу освіту зі спеціальності: 7.091302 «Метрологія та вимірювальна техніка» і 7.070801 «Екологія та охорона навколишнього середовища» довелось університету пройти ліцензування з цих спеціальностей на третій рівень. З цим завданням успішно упорались Володимир Олександрович Поджаренко та Василь Григорович Петрук, які очолюють випускні кафедри з цих спеціальностей.

А для забезпечення підготовки фахівців в рамках спеціальності 7.070801 зі спеціалізації «Ком'ютеризовані системи екологічного моніторингу» навесні минулого року була створена кафедра моделювання та моніторингу складних систем, яку на громадських засадах очолив я, віддавши кафедру електромеханічних систем автоматизації, яку очолював теж на громадських засадах, Володимиру Віталійовичу Грабку після захисту ним докторської дисертації.

Оскільки разом зі мною на нову кафедру пішли більшість моїх учнів, які забезпечують багато спецкурсів та третину дипломного проектування по кафедрі ЕМСА, то для надання їм можливості продовжувати займатись цією роботою в рамках одного факультету, що і надалі дозволить підтримувати на високому рівні підготовку фахівців за спеціальністю 7.092203 «Електромеханічні системи автоматизації та електропривод», обидва факультети ІнЕЕЕМ були в червні переформатовані. На одному з них, керованому В'ячеславом Губєєвичем Мадьяровим, були зібрані лише електроенергетичні спеціальності 7.090601, 7.090602, 7.090603, 6.000006, а на другий, керований Андрієм Андрійовичем Видмішом, до електромеханічної спеціальності 7.092203 була додана екологічна спеціальність 7.070801. Разом зі своїми спеціальностями на факультет до Мадьярова перейшла кафедра ЕСЕЕ (завідувач Броніслав Станіславович Рогальський), а на факультет до

Видміша – кафедра ХЕБ (завідувач Василь Григорович Петрук). Це спричинило, на жаль, перекіс у кількості студентів на цих факультетах, але не викликало супротиву ні у кого ні на обох факультетах, ні в ІнЕЕЕМ в цілому, оскільки всі розуміють, що так буде органічніше і доцільніше.

— *Минулого навчального року наш університет пройшов чергову акредитацію, підтвердивши надане нам раніше право готовувати фахівців за найвищим четвертим рівнем на наступні тепер уже 10 років.*

— Перш за все я хочу відзначити, що під час акредитації усі члени колективу, а особливо завідувачі кафедр, декани факультетів і директори інститутів поставились до справи надзвичайно відповідально, за що я, як ректор університету, усім дуже вдачний. Заслуговують на те, щоб бути відзначеними окремо, проректор з навчальної та навчально-методичної роботи Василь Олександрович Леонтьєв і його заступник Геннадій Леонідович Лисенко, які організаційно, методично та документально забезпечували процес акредитації з нашого боку і координували роботу в усіх його ланках.

Вони ж координували і продовжуватимуть координувати у цьому навчальному році входження нашого університету в Болонський процес.

У звітному році викладачами кафедр написано і видано в університетському видавництві «УНІВЕРСУМ-Вінниця» (директор Анатолій Іванович Власюк) досить багато навчальної та навчально-методичної літератури.

Авторам і навчальних посібників і методичних вказівок ми платимо гонорари. Крім того, створення цих посібників і вказівок входить як у план роботи кафедри, так і в індивідуальний план роботи кожного викладача, який є автором, тому адміністрація має право вимагати від авторів розміщення електронних версій цих посібників і вказівок на сайті університету. Уже є приклади відмови деяких авторів від виконання цієї вимоги з посилкою на авторське право. Тому я хочу нагади усім про те, що ті твори, які несуть нові наукові результати, отримані особисто авторами, і на які беззапеляційно розповсюджується норми авторського права, називаються монографіями. А гриф навчального посібника може надаватись лише тим творам, які узагальнюють і адаптують до навчальних планів спеціальностей відомі матеріали, отримані різними авторами і перевірені практикою – тобто, творам компілятивного характеру. Тож, на них норми авторського права можуть розповсюджуватись лише в тому випадку, коли новою є методика викладення цих матеріалів і за їх написання не отримано плату.

Тих авторів, які відмовлятимуться розміщувати електронні версії створених ними навчальних

посібників і методичних вказівок, ми не будемо безкоштовно друкувати в університетському видавництві.

— Наш університет є учасником експерименту, який проводить Міністерство освіти і науки, з адаптації вітчизняних методик і форм організації навчального процесу до Болонських вимог.

На першому етапі цього експерименту узгодаються параметри варіантів модульно-рейтингової системи, запровадженої в деяких вітчизняних університетах, з нормативами західноєвропейської кредитно-модульної системи та системи контролю якості ECTS.

До кредитів ми ще не звикли, але модулі уже стали звичними. Протягом цього навчального року звичними для нас стануть і кредити. Не треба думати, що західноєвропейська система контролю якості витіснить нашу 12-балльну шкалу оцінок. При проведенні поточного контролю та атестації з модулів і дисциплін в цілому ми і далі дотримуватимемось добре уже у нас відпрацьованої 12-балльної системи, а оцінки А, ВС, DE, F, FX системи ECTS використовуватимемо лише при оцінюванні кредитів і то паралельно. Я нагадаю, що оцінки системи ECTS формуються залежно від процентного освоєння матеріалу кредиту, який опрацьовується студентами протягом 36 годин усіх видів занять з дисципліни. Тому узгодити їх зі звичними для нас оцінками при виписуванні додатку до диплому випускнику чи академічної довідки для відрахованого не складе труднощів.

У рамках адаптації до умов Болонського процесу навесні цього року на засіданні ректорату була підтримана моя пропозиція про надання студентам права вільного відвідування занять і необмеженої в рамках навчального року кількості перескладань іспитів – з відповідним моїм наказом, я сподіваюсь, ознайомлені усі. Це рішення стимулюватиме одразу дві речі – по-перше, успішні студенти отримали можливість упродовж років навчання паралельно працювати у фірмах легально, не боячись, що їх відрахуватимуть за пропуски занять. Це посилюватиме процес інтеграції навчання з виробництвом. А по-друге, вибито один із суттєвих елементів підґрунтя корупції, обумовлений необхідністю викарабкатись студентові з несприятливої ситуації, в яку він потрапив, не більше, ніж за два перескладання і не пізніше двох тижнів.

— Але це не означає, що тепер ніхто не буде відрахованим?

— Усі, хто станом на 31 серпня матиме заборгованість бодай з одного предмета, будуть або відраховані, або залишенні на повторний курс з обов'язковою оплатою за повторне навчання. Однак можливостей для самостійної ліквідації академічних заборгованостей запропонована процедура кожному студенту надає набагато більше, ніж та, що існувала раніше. А це автоматично призведе і до зменшення кількості ситуацій, що можуть стимулювати корупційні дії.

У рамках входження до Болонського процесу перед багатьма кафедрами, пов'язаними з підготовкою менеджерів, у цьому навчальному році стоятиме ще одне важливе завдання. Суть його в тому, що менеджери – це не економісти, а управлінці в конкретних галузях з посиленою економічною підготовкою.

Під час акредитації цієї спеціальності на четвертий рівень ми змушені були на догоду фахової комісії з економічних дисциплін, якій з незрозумілих причин доручено затверджувати навчальні плани і з менеджменту організацій, створити такі навчальні плани, які нічим не різняться від планів підготовки фахівців з економіки. Тож, тепер треба усім разом виправляти ситуацію. Цьому сприятиме розуміння того, що менеджмент і економіка – це не одне і те ж сьогодні уже не лише керівниками технічних університетів, а й керівниками міністерства. І свідченням такого розуміння є затвердження на всіх рівнях навчальних планів з енергетично-го менеджменту, у яких фахова підготовка на третину складається з теплоенергетичних дисциплін, на третину – з електроенергетичних і на третину – з економічних.

Тож, за такою ідеологією треба переробити і навчальні плани усіх спеціалізацій спеціальності «Менеджмент організацій».

А тому в навчальних планах спеціалізації «Менеджмент організацій машинобудування» третину фахової підготовки повинні скласти дисципліни економічного циклу, третину – машинобудівного, а

«Міс ВНТУ-2004» Катерина Медвідь співала для наймолодших студентів університету

ще однією третиною необхідно підсилити до інженерного рівня вивчення математики, комп'ютерної техніки та фізики.

Аналогічний підхід необхідно застосувати і при переробці навчальних планів інших спеціалізацій менеджменту.

Проректору Леонтьєву організувати переробку навчальних планів зі спеціалізацій менеджменту потрібно негайно, не чекаючи відповідних вказівок з міністерства, оскільки цього вимагає і здоровий глуззд, і західноєвропейська освітня практика, і Болонський процес, і ринок праці.

А директору Інституту менеджменту доценту Миколі Івановичу Небаві, який, не зважаючи на відсутність керівного стажу, добре вписався в директорський корпус, не слід перешкоджати зменшенню обсягів економічних дисциплін і нарощенню галузевих в навчальних планах спеціалізацій менеджменту, адже дипломне проектування все одно залишиться на кафедрах його інституту.

— Об'єктом постійної уваги минулого року у нас було дистанційне навчання. Вочевидь такий статус воно матиме і тепер.

— Для координації зусиль усіх кафедр у цьому напрямку в університеті у складі ІнМАД взимку було створено Центр дистанційного навчання, керівником якого призначено Мирослава Павловича Боцулу — доцента кафедри ММСС. Він є одним із основних авторів нашого університетського ноу-хау в сфері дистанційної освіти — методу дистанційного проведення лабораторних робіт з використанням реального лабораторного обладнання та відеокомп'ютерного комплексу, підключенного до системи Інтернет. Цей комплекс разом з оператором є ніби подовженою рукою студента-заочника, що виконує лабораторну роботу, перебуваючи на відстані десятків, сотень, а то й тисяч кілометрів від лабораторії.

Доцент Боцула, який добре орієнтується в усіх системах програмного забезпечення дистанційних технологій навчання (іх у світі розроблено уже понад сотню), вибрав ту, що підходить нам — відкритого типу. Тобто таку, яка дозволяє вводити самостійно в її структуру нові програми. І ми вже сплатили фірмі-розробнику за встановлення цієї системи у нашому Центрі дистанційного навчання, розміщеному у корпусі №7. Фірма також взяла зобов'язання допомагати нам нарощувати можливості іхньої системи програмами нашого власного виробництва.

Для здешевлення інтернетних витрат на дистанційне навчання наш університет минулого навчального року увійшов до консорціуму університетів — це колишні політехнічні інститути на чолі з НТУУ «КПІ», — що створили комп'ютерну мережу URAN, передача інформації якою коштує в межах України дешевше ніж Інтернетом. Бути членом цього консорціуму вигідно ще й тому, що усі його члени мають право використовувати наробки інших членів у сфері дистанційного навчання. В Україні на сьогодні лідерами тут є НТУУ «КПІ» та НТУ «ХПІ». Тож, увійшовши до консорціуму з ними,

ми зможемо використовувати і їхні наробки.

— Але головним завданням, звичайно ж, буде для нас створення своїх власних наробок стосовно дистанційного навчання.

— І для того, щоб стимулювати ці наробки, мною разом з моєю аспіранткою Юлією Маримончик розробляється система надбавок до зарплати кожному викладачу, який активно працюватиме над створенням навчально-методичних матеріалів. До того ж вагові коефіцієнти для матеріалів, що забезпечуватимуть дистанційну форму навчання, будуть встановлені суттєво вищими. Ця система стимулювання планується до впровадження у 2005 році після її затвердження на Ученій Раді університету.

Враховуватиметься науково-методична активність викладачів (у сфері дистанційного навчання особливо) і при конкурсному переобрannі на новий термін — а цей вид продовження трудових відносин з нинішнього року знову став домінуючим.

Що ж стосується тих викладачів, що оформили наукову пенсію, і яким я особисто буду продовжувати строкові договори, то попереджаю — без комп'ютеризації навчального процесу з дисципліни, яку кожен викладає, і без підключення до процесу розробки матеріалів для дистанційної форми навчання я договір на продовження роботи не підписуватиму, навіть якщо кафедра рекомендуватиме.

І це я робитиму не тому, що мені подобається бути жорстким, а тільки заради того, щоб забезпечити імідж і конкурентоспроможність університету на ринку освітніх послуг.

— Тепер на Вінниччині готовують кадри вищої кваліфікації 10 спецрад. П'ять з них у нашому ВНТУ.

— Минулого навчального року ми відкрили п'яту спеціалізовану наукову раду із захисту дисертацій по двох спеціальностях: 05.09.03 — «Електротехнічні комплекси та системи» і 05.14.02 — «Електричні станції та системи». Головою спецради призначено заступника директора ІнЕЕЕМ з наукової роботи, доктора технічних наук, професора Петра Дем'яновича Лежнюка.

Відтепер спецрадами із захисту кандидатських дисертацій у нас в університеті охоплено 12 наукових спеціальностей, по шести з яких ми маємо право приймати до захисту і докторські дисертації.

Відкрили ми минулого навчального року ще дві нові спеціальності в аспірантурі — з автоматизованих систем управління і нових інформаційних технологій та з професійної педагогіки. Це продиктовано перш за все необхідністю підготовки наукових кадрів для розробки методології і технологій дистанційного викладання технічних дисциплін. План прийому до аспірантури нам збільшено до 31 держбюджетного місця, а більше ми і не просили, оскільки вважаємо, що для підвищення ефективності аспірантури необхідно мати бажаючих стати аспірантами більше, ніж є місць у ній.

— Нині у нас повністю відпрацьована уся документація і технологія прийому до

аспірантури на умовах надання платних послуг за контрактом.

— Тож, не виключено, що уже у листопаді ми матимемо перших аспірантів-контрактників. А надалі, з входженням України в Болонський процес — це може стати масовим явищем, оскільки західноєвропейська система отримання наукових ступенів не передбачає інституту пошукувачів — там усі, хто хоче отримати ступінь доктора філософії з якихось конкретних наук, повинні закінчити очно чи заочно докторантуру, яка є аналогом нашої аспірантури.

До речі, у західних країнах крім ученого ступеня доктора філософії є також і відповідний нашому вищий науковий ступінь доктора наук. Різниця лише в тому, що у нас, аби стати доктором наук, треба захистити ще одну дисертацію. А у них ступінь доктора наук надається науковою радою без захисту ще однієї дисертації, а за сумісністю опублікованих наукових праць.

Трьох доцентів: Михайла Бурбелу, Володимира Кучерука та Сергія Штовбу — торік зараховано до докторантури. Я знайомився з їхніми заділами з докторських дисертацій і маю надію, що всі вони захистять свої дисертації ще до завершення наданого їм трирічного терміну.

— *Стали докторами наук перший проектор університету Володимир Віталійович Грабко та завідувач кафедри захисту інформації Володимир Андрійович Лужецький.*

— Принята до захисту докторська дисертація завідувача кафедри технології підвищення зносостійкості Валерія Івановича Савуляка — він захищатиметься у жовтні. Тож, тенденцію щодо представлення до захисту щороку трьох докторських дисертацій ми зберегли.

Троє аспірантів: Ольга Глонь, Андрій Камінський і Михайло Розводюк, термін навчання яких завершується лише в кінці жовтня, уже захистились. Дисертації ще трьох аспірантів 3-го року підготовки прийняті до захисту у спецрадах і захищатимуться у вересні і жовтні. Ще троє аспірантів завершили роботу над дисертаціями і їх представлятимуть до захисту у вересні — тож, за ефективністю роботи аспірантури у цьому році ми повинні вийти за рівень 0,4 при значенні цього показника в цілому по міністерству вдвічі меншому.

— *У підвищенні ефективності аспірантури першочерговою є заслуга Ученої ради ІнМАД, яку очолює доцент Віталій Мокін.*

— Учена рада ІнМАД тримає роботу аспірантів над дисертаціями під постійним контролем, викликаючи на свої засідання для звітування про виконану роботу раз на півроку кожного аспіранта у супроводі його керівника.

Я сподіваюсь, що наступного року ми ще підвищимо ефективність аспірантури, оскільки з 1 вересня за рішенням Ученої ради університету вступає в дію розроблена аспіранткою Юлією Маримончик під моїм керівництвом система надбавок

Вчаться радіотехніки

для докторів наук, професорів за підготовку наукових кадрів та написання монографій за матеріалами захищених дисертацій. Ця система враховує вклад кожного доктора наук, професора в підготовку наукових кадрів, зокрема пошукувачів, за весь період його роботи у нашему університеті; вклад, який він вносить, керуючи аспірантами та докторантами, в поточному році, що оцінюється; вчасність захисту дисертацій аспірантами та докторантами, якими керує даний доктор наук, професор; а також публікацію монографій за результатами дисертаційних досліджень. Система дозволяє отримати надбавку в межах до 0,5 окладу професора і передбачає щорічне перерахування чисельного значення критерію ефективності даного виду діяльності кожного доктора наук, професора, в результаті якого наступного року ця надбавка у тих із них, хто ефективно працює, зросте, а у тих, хто втратив наснагу зменшиться.

— *Система враховує лише період роботи саме у нашему університеті?*

— Так. І підготовку кадрів саме для нашого університету. Оскільки надбавка виплачується із коштів, зароблених за надання платних послуг саме у нашему університеті. І це справедливо, тому, що робота стосовно підвищення наукового потенціалу інших університетів, а з цим і їх іміджу та конкурентної потужності в очах абітурієнтів, не може оплачуватись за рахунок коштів, отриманих в якості оплати за навчання тих абітурієнтів, які прийшли до нас.

Перша десятка професорів за розрахунками, зробленими за даними ІнМАД, виглядає так (на-воджу за спаданням значення комплексного критерію ефективності роботи з підготовки наукових кадрів та публікації монографій за результатами досліджень):

Б. І. Мокін	— 2,175;
В. П. Кожем'яко	— 1,848;
П. Д. Лежнюк	— 1,808;
Р. Н. Кветний	— 1,556;
В. В. Грабко	— 1,507;
В. С. Осадчук	— 1,484;
I. В. Кузьмін	— 1,349;
С. В. Юхимчук	— 1,326;
I. Н. Дудар	— 1,312;
В. М. Дубовой	— 1,210.

Мое перше місце обумовлене перш за все тим, що цього року захистилися одразу чотири науковці, які писали дисертації під моїм офіційним керівництвом – це аспіранти Андрій Камінський і Михайло Розводюк (вони достроково захистилися у червні), пошукувач кандидатського ступеня Самуїл Каців (захистився у травні) та пошукувач докторського ступеня Володимир Грабко (захистився у квітні). Другою складовою успіху є те, що більшість моїх аспірантів захистилися у визначений державою строк. Третя складова – це монографії за результатами дисертаційних досліджень. За кількістю аспірантів сьогодні я поступаюсь лише П. Д. Лежнюку та В. П. Кожемяці, а за загальною кількістю підготовлених кандидатів та докторів наук для університету за час роботи в ньому маю п'ятий результат після I. В. Кузьміна, В. П. Кожем'яки, В.С. Осадчука та М. Ф. Друкованого.

Як бачите, система оцінки має яскраво виражений стимулюючий характер – хочеш бути попереду, бери аспірантів за допустимим максимумом, керуй ними так, щоб вони захищались вчасно, і пиши сам — чи примушуй писати — та друкуй монографії за результатами захищених дисертацій. І тоді і університет матиме гарні показники, і ти матимеш гарну надбавку до зарплати.

Легко переконатись, що система дає можливість В. П. Кожем'яці випередити мене уже наступного року, а П. Д. Лежнюку через рік-два.

— А чому система не враховує підготовку наукових кадрів доцентами?

— А саме тому, щоб стимулювати у них бажання писати і захищати докторські дисертації. А коли вони стануть докторами, то їм підуть у залік і всі ті, кого вони підготували, ще будучи кандидатами.

Без докторів наук, професорів університет не матиме ні іміджу, ні аспірантури, ні наукових спецрад, і розумні абітурієнти його оминатимуть. Тож, я буду використовувати усі доступні мені засоби, аби стимулювати захист докторських дисертацій доцентами.

Наступного навчального року розраховую на представлення до захисту докторських дисертацій в першу чергу трьома жінкам – доцентом кафедри ЛОТ Тетяною Мартинюк, доцентом кафедри ПЦБ Аллою Моргун та доцентом кафедри ФК Оленою Мороз. Звичайно, якщо їх підтримає і хтось із чоловіків, я буду тільки радий. Місяць тому мені дав на вчитку свою докторську дисертацію, викладену на 400 сторінках, доцент Віталій Мокін. І, якби з такої якості дисертацією прийшов до мене хтось інший, то я лише запропонував би 150 сторінок винести у додатки і випустив би через пару місяців на захист. А оскільки він є моїм сином, якому тільки виповнилося 30 років, то я його змушу ще доповнити дисертацію деякими новими розділами і ще раз її переробити. Тож, я думаю, що він визреє повністю до захисту десь через рік. У ці ж терміни я розраховую на повну готовність до захисту докторських дисертацій, принаймні, у двох із нинішніх трьох наших офіційних докторантів. А також у доцента кафедри ЕПОВ Андрія Матвійчука, доцента кафедри ПЗ Олександра Романюка та доцента кафедри МБОПБЖ Леоніда Несена.

Розираємося у схемотехніці

— Перспективи поповнення корпусу докторів наук у найближчі два роки ми маємо непогані.

— А є ж ще, мабуть, і такі доценти, які, активно працюючи над докторськими дисертаціями, мені ще свої наробки не показували. Але рано чи пізно я і їх візьму під свою опіку і допоможу стати докторами наук, як це роблю ось уже 15 років поспіль, працюючи на посаді ректора.

Минулого навчального року робота з підготовки наукових кадрів у нас була на високому рівні. Ми відкрили ще дві нові спеціальності в аспірантурі, а в докторантуру прийняли утричі більше докторантів. Та й ефективність аспірантури у півтора рази зросла. Завідувач аспірантури Ольга Олександрівна Новикова справляється зі своїми обов'язками дуже добре.

— Які ще завдання в галузі наукової роботи стоятимуть перед нашим колективом цього навчального року, окрім тих, що Ви вже охарактеризували?

— Перш за все – це перезатвердження у Вищій Атестаційній Комісії України чотирьох із п'яти діючих у нашему університеті спеціалізованих учених рад із захисту дисертацій, термін дії яких завершується восени та взимку. Тож, я прошу голів цих рад – професорів Азарова, Друкованого, Ісковиша-Лотоцького та Лежнюка разом з керівництвом ІнМАД уже розпочати процедуру підготовки документації та узгодження кандидатур, щоб повний пакет документів, узgodжений з міністерством, подати до ВАК не пізніше, ніж за півтора місяці до завершення терміну дії спецради. Лише у цьому випадку можна сподіватись на перезатвердження ради без перерви у її роботі.

Ще одним важливим завданням є успішне завершення і ґрунтовний звіт у наукових комісіях міністерства з усіх держбюджетних наукових тем, що завершуються в грудні 2004 року. У разі провалу будь-якої теми при звітуванні університету буде зменшено держбюджетне фінансування наукових досліджень на 2005 рік, що, звичайно ж, дуже не бажано, оскільки зменшиться не лише обсяг фінансування, який ми сьогодні маємо на рівні 500 тисяч гривень на рік, а й авторитет університету в очах тих людей, які це фінансування виділяють.

Нагадаю, що наукова тема вважається завершеною успішно, якщо крім освоєння обсягів фінансування по ній зроблено достатньо публікацій у вигляді монографій або статей у фахових наукових виданнях, захищені магістерські або кандидатські чи докторська дисертації і є впровадження отриманих результатів на якомусь підприємстві чи організації.

Дуже хотілося б ректорату, щоб почалося суттєве збільшення об'єму господоговірної наукової тематики.

Прогрес тут у нас, звичайно, є, оскільки у 2003 році ми мали обсяг господоговірної тематики близько 500 тисяч гривень, а у 2004 році уклали господоговорів уже на суму вдвічі більшу. Однак більше половини із цього майже мільйона гривень освоює під науковим керівництвом професора Володимира Деонісовича Свердлова завідувач науково-дослідної лабораторії ефективних будівельних конструкцій, доцент Олександр Владиславович Войцехівський.

Ще по 100 тисяч гривень кожний у цьому році уже освоїли професор Михайло Федорович Друкований та завідувач науково-дослідної лабораторії з екологічного моніторингу, доцент Віталій Борисович Мокін. Господоговірні теми обсягом близько 30 тисяч гривень кожна виконуються під керівництвом професорів Станіслава Йосиповича Ткаченка та Василя Мартиновича Кичака, а також доцента Віктора Ярославовича Стейскала і старшого викладача В'ячеслава Вікторовича Камінського. Ще з десяток науковців, серед яких і професор Володи-

мир Прокопович Кожем'яко, мають господоговірні теми з обсягом близько 10 тисяч гривень кожна. А що ж інші науковці? Частину їх цілком влаштовує наявність лише однієї держбюджетної наукової теми, а інші не обтягають себе і таким клопотом.

Я дуже розраховую на те, що і Михайло Федорович, і Володимир Прокопович цього року суттєво збільшать обсяги своєї господоговірної тематики, тим паче, що нині передумови в Україні для впровадження їхніх наукових розробок є.

Закликаю я і усіх інших професорів та доцентів не чекати, поки виробничники знайдуть вас і запропонують господоговірні теми, а шукати їх, і не лише на Вінниччині. Як це робить один із наймолодших доцентів університету Віталій Мокін, котрому уже надійшли заявки на 2005 рік і від Гідрометцентру України, і від Укрводгоспу України, і від Міжрегіонального управління басейном Південного Бугу, і від ряду екологічних та санітарно-епідеміологічних служб сусідніх областей. І усі ці замовлення надійшли Віталію Мокіну під час демонстрації ним своїх наукових розробок на науково-технічних виставках та науково-виробничих семінарах. Тож, я закликаю усіх наших науковців не обмежуватись любуванням своїми розробками на самоті, а подібно Віталію Мокіну намагатись продемонструвати їх якомога більшій кількості зацікавлених осіб – і тоді ми матимемо обсяг господоговорів, не менший ніж у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут», де він сьогодні є найбільшим у порівнянні з іншими ВНЗ України.

Нормально виходили у звітному році два наші фахові наукові видання – «Вісник ВПІ», головний редактор якого я, та філософський збірник «Сентенції» (главний редактор наш наймолодший професор Олег Ігоревич Хома).

На жаль, дещо пригальмувала свій хід редколегія третього нашого наукового фахового видання – міжнародного журналу «Оптико-електронні інформаційно-енергетичні технології» (главний редактор Володимир Прокопович Кожем'яка). Тож, я прошу активізуватись.

Я підтримав ініціативу професора Олексія Дмитровича Азарова і підписав відповідні документи стосовно відкриття у нашему університеті ще одного наукового фахового видання, пов'язаного з новими інформаційними технологіями та комп'ютерною інженерією.

— Ще однією важливою задачею, яку ми розв'язуватимемо цього року, є виконання наказу міністра про створення в структурі НДЧ відділу впровадження об'єктів інтелектуальної власності.

— За свою 15-річну ректорську кар'єру я вже двічі пробував створити у нашему університеті аналогічну структуру – на початку 90-х років минулого століття під керівництвом Сергія Макаровича Злепка і в кінці цих же 90-х років під керівництвом Сергія Володимировича Павлова. Але в обох випадках справа не пішла. Сподіваюсь, з третього заходу те-

пер уже ще й за підтримки міністерства ми з цією задачею впораємось. І почнемо з підбору кандидатури на посаду начальника цього відділу. Очевидно, що це повинна бути людина, яка є не лише винахідником, а й менеджером, людина, якій властиві і авторитетність, і виконавська дисципліна, і уміння налагоджувати стосунки з людьми та вести переговори, властива і наполегливість в досягненні мети, і відсутність боязni начальства, і економічна підготовка, і уміння обґруntовувати ідеї та викладати їх на папері. Прошу бажаючим через директорів інститутів та проректорів пропонувати свої кандидатури для обговорення їх на присвяченому цьому питанню засіданні ректорату.

— Борисе Івановичу, будь ласка, проаналізуйте проведення на базі нашого університету наукових конференцій і семінарів всеукраїнського та міжнародного рівня.

Із року в рік у цьому напрямку працюють активно лише три профільні інститути — ІнІТКІ (директор професор Азаров, його заступник з наукової роботи доцент Романюк), ІнАЕКСУ (директор професор Васюра, його заступник з наукової роботи доцент Мартинюк) та ІнБТЕГП (директор професор Ратушняк, його заступник з наукової роботи професор Друкований) та 2 інтегруючих — ІнГППВ (директор професор Буяльська) та ІнМАД (директор доцент В. Мокін). Інші чотири профільні інститути, на жаль, цей вид наукової роботи ігнорують, задовольняючись лише участю в наукових конференціях, які організовують інші інститути або університети.

А тому я прошу директорів ІнМТ, ІнРТЗП, ІнЕЕ-ЕМ, ІнМ — професорів Буренникова, Кичака, Свиридова і доцента Небаву та їх заступників з наукової роботи активніше взятись за цей вид наукової роботи. Це сприятиме і зростанню вашого особистого наукового авторитету, і авторитету університету в цілому, і скоротить витрати на поїздки магістрантів та аспірантів на чужі конференції для апробації результатів, отриманих у дисертаційних роботах.

До речі, директор Інституту математики НАНУ академік НАНУ А. М. Самойленко погодився на створення при нашему університеті спільногопостійно-діючого наукового семінару з проблем математики, орієнтованого на наших студентів і викладачів, котрих цікавлять математичні проблеми з позиції участі в проведенні досліджень і написання кандидатських дисертацій з фізико-математичних наук. Науковими керівниками цього семінару будуть я і член-кореспондент НАНУ, відомий київський математик, а наш випускник і почесний професор ВНТУ, доктор фізико-математичних наук Валерій Сергійович Мельник. Семінар проводимиметься щомісяця один день. У його роботі як доповідачі і координатори з різних проблем математики братимуть участь багато провідних українських математиків.

— Міжнародне співробітництво у нашему університеті як завжди на високому рівні.

Найбільший вклад в розвиток і зміцнення міжнародних зв'язків у поточному році внесли перший проректор університету професор Володимир Віталійович Грабко, директор ІнМЗ і водночас декан ДРІС професор Сергій Васильович Юхимчук, його заступники по інституту — доцент Микола Григорович Прадівлінний та доцент Сергій Володимирович Павлов, заступник по ДРІС — старший викладач Олена Маркелівна Михайлова — Пехан та

К.т.н., доцент О.І. Нікольський про складні речі розповідає весело і цікаво

директор ІнІНВ доцент Віктор Миколайович Мізерний.

Безумовною заслugoю Сергія Васильовича у звітному році є те, що він ініціював і розробив проекти договорів, які ми підписали з фірмами з Китаю, Малайзії, Йемену і Еквадору стосовно направлennя до нашого університету бажаючих із цих країн у нас навчатись. І уже ми маємо перших 5 китайців та підписали перші два договори з латиноамериканцями, які до нас за роки незалежності стежку уже забули, але з вересня цього року її знову пропотчут.

Дуже важливу роботу виконав Сергій Васильович з посольствами Сирії, Еритреї, Ефіопії, Йемену, Камеруну, Пакистану і Палестини з ностирифікації документів за повну середню школу тих громадян з цих країн, які приїхали навчатись у нас на підготовчому відділенні ще до виходу наказу міністра про обов'язковість такої ностирифікації. Завдяки вжитій дипломатичній переписці ми змогли виконати наказ міністра, не змушуючи іноземних учнів підготовчого відділення переривати навчання для поїздки додому для вирішення цього питання.

— Великий обсяг роботи виконано при створенні чотирьох проектів міжнародного співробітництва за програмою TEMPUS-TACIS.

До цієї роботи були причетні і проректор Леонтьєв, і директор ІнМЗ Юхимчук, але основний її тягар ліг на плечі Миколи Григоровича Прадівлінного та Віктора Миколайовича Мізерного.

У двох із цих чотирьох проектів ми були рядовими членами консорціуму університетів-виконавців і відповідали лише за один розділ. Це проекти, в яких головними були Кіровоградський національний технічний університет та університет міста Євле із Швеції. Перший із цих проектів присвячено підготовці бізнесменів для малого та середнього бізнесу, а другий – розробці дистанційних технологій навчання.

В інших двох проектах ми були головними ідеологами в консорціумах університетів-виконавців, а тому розробляли усі розділи цих проектів, перший із яких присвячено розробці технології інтеграції навчання з виробництвом та наукою, а другий – розвитку студентського самоврядування.

На жаль, з першої подачі виграли ми лише проект по студентському самоврядуванню. Але це солідний проект – за два роки треба освоїти 300 тисяч євро. Разом з ВНТУ цей проект від України виконуватимуть – Київський міжнародний лінгвістичний університет, Черкаський національний університет та Студентська рада при Президентові України, до складу якої входить і наш студент 5-го курсу магістерської підготовки Валентин Грабко. Від Європейського співтовариства держав проект виконуватимуть Спілка студентів університетів Англії і Північної Ірландії з штаб-квартирою у Лондоні та університет міста Дюнкерк у Франції. Керівником цього проекту я призначив проректора з виховної роботи та наукової роботи у сфері гуманітарних дисциплін професора Тамару Болеславівну Буяльську. Тож, якщо у когось є цікаві ідеї стосовно студентського самоврядування, для втілення у проекті, пропонуйте їх Тамарі Болеславівні.

Слід відзначити, що у цьому році переможцями конкурсу у Брюсселі стали лише 8 проектів за участю українських ВНЗ.

Наступного року ми обов'язково знову подамо на конкурс у Брюссель і доопрацюваний проект з інтеграції, і проект зі шведами стосовно дистанційних технологій навчання, але уже в нашій «упаковці».

— Минулого року міністерство оголосило конкурс проектів для встановлення науково-гуманітарного співробітництва з Китаєм. Із поданих на конкурс майже 80 пропозицій відібрано 20, серед яких і проект, представлений кафедрою лазерної та оптоелектронної техніки нашого університету.

— У делегацію міністерства до Китаю було включено відповідального виконавця цього проекту доцента Сергія Володимировича Павлова. Він у Китаї себе добре зарекомендував, про що свідчить висловлене міністром подяка. За рік доцент Павлов побував у Китаї двічі, до речі, за кошти міністерства, а не університету. В результаті ми сьогодні маємо міждержавну наукову угоду з Китаєм, серед виконавців якої є і наш університет, і нам влітку уже надійшли перші гроші на виконання запланованих обсягів науково-дослідної роботи.

— Навесні із В'єтнаму — університету міста Дананг, надійшло запрошення Вам, Борисе Івановичу, і професору Грабку прочитати курс лекцій з автоматизації процесів в електроенергетиці.

— Запрошення організував колишній мій аспірант В'єтнаму, котрий сьогодні входить до керівної еліти цього університету. Оплату поїздки взяв на себе В'єтнам. Оскільки візит пропонувався влітку, в час, коли у нашому університеті розпал приймальної кампанії, то поїхав лише Володимир Віталійович, а мій візит перенесено. Але я хочу звернути увагу на те, що не лише я, а й багато інших наших професорів керували підготовкою наукових кадрів для інших країн – в першу чергу це стосується професорів Друкованого, Лежнюка і Кожем'яки. І деякі з іх вихованців сьогодні теж уже досягли керівних посад в університетах або міністерствах освіти своїх країн. Тож, варто налагодити з ними стосунки.

— Минулого навчального року у Вас з професором Грабком було ще одне запрошення за кордон – до Хорватії.

— У місті Дубровнику проходив черговий конгрес IMEKO, на який збираються один раз на три роки провідні фахівці у сфері теорії вимірювань та синтезу інформаційно-вимірювальних систем з усіх країн світу. У програму роботи конгресу в Дубровнику були включені дві мої доповіді, співавтором у одній з них з екологічного моніторингу був доцент Віталій Мокін, а у другій з теорії вимірювань – магістр Олександр Мокін. Включена в програму конгресу і доповідь професора Грабка у співавторстві зі студентом Валентином Грабком. Я беру участь у конгресах IMEKO, які щоразу проходять в іншій країні, і виступаю з науковими доповідями, починаючи з 1994 року. Але цього разу з об'єктивних причин я поїхати не зміг. А тому послав замість себе Олександра Мокіна, який зробив на конгресі і нашу з ним доповідь, і доповідь, підготовлену Віталієм Мокіним. Разом з Олександром Мокіним до Дубровника поїхав замість професора Грабка його співдоповідач студент Валентин Грабко, який теж успішно виступив з доповіддю на конгресі.

Тож, два наші зовсім юні науковці цілком пристойно представили Україну на конгресі IMEKO-2003, зекономивши до того ж університету кошти. Оскільки вартість участі студентів була вдвічі меншою, ніж вартість участі їх іменитих співавторів.

— Приємно зауважити, що мету, яку ставили перед собою на навчальний рік, котрий минув, — увійти до Всесвітньої асоціації університетів – досягнуто!

— У звітному році наш університет активно працював за програмою входження в Болонський процес. Паралельно ми оформляли усі документи, які необхідні для прийняття до Всесвітньої асоціації університетів. Те, що ВНТУ став членом цієї асоціації суттєво підніме імідж нашого університету і престиж нашого диплому у всіх країнах світу.

Адже в асоціацію приймають не всіх бажаючих, а лише ті університети, документи яких пройшли у комітетах та президії асоціації експертізу на відповідність їх світовим освітнім стандартам. Про суворість цієї експертизи свідчить хоча б те, що від України у світову асоціацію прийнято поки що лише 5 університетів.

— Борисе Івановичу, тепер проаналізуйте, будь ласка, стан матеріально-технічної бази і фінансів нашого університету.

За минулий навчальний рік ми отримали приблизно 10 мільйонів гривень з бюджету держави і стільки ж заробили самі до нашого спецфонду, який у період прем'єрства Віктора Ющенка з подачі Юлії Тимошенко теж став частиною бюджету, із якої без дозволу міністерства не можна витратити жодної гривні.

Гроші, що надійшли з бюджету держави, були використані на покриття стипендії, 70% зарплати і 60% витрат на тепlopостачання, воду та електроенергію. Всі інші витрати для забезпечення життєдіяльності університету ми оплатили із заробленого нами спецфонду.

Ввівши три нових класи на 22 сучасні ПЕОМ у комп'ютерному центрі ІнМ та один клас на 8 ПЕОМ у комп'ютерному центрі ІнРТЗП, ми підсилили комп'ютерну оснащеність університету.

Тепер в першу чергу слід надати клас сучасних персональних комп'ютерів кафедрі захисту інформації. Необхідно також завершити обладнання необхідним устаткуванням лабораторії захисту інформації в комп'ютерних мережах і здійснити її державну сертифікацію.

— На основних корпусах університетсько-го комплексу з'явилися високі радіоантени...

— Для підвищення пропускної здатності внутрішніх мереж при їх використанні для підключення до системи Інтернет ми доповнили їх мережею Радіонет. Це заслуга першого проректора Володимира Віталійовича Грабка та його заступника з комп'ютеризації доцента Анатолія Ярославовича Куликі. Основним їхнім завданням у сфері

комп'ютеризації нині поряд з нарощенням комп'ютерної потужності кафедри захисту інформації буде переоснащення сучасними персональними комп'ютерами комп'ютерного центру бібліотеки, оскільки ті ПЕОМ, що там встановлені, уже перетворюються в бар'єри на шляху зростаючих потоків інформації в електронному форматі.

В Інституті машинобудування і транспорту за рік введено в дію такі доволі затратні як за площами, так і за коштами Центр автомобільної діагностики та Центр зварювання. Основна заслуга в створенні цих центрів належить директору інституту професору Юрію Анатолійовичу Буренікову та керівникам кафедр – автомобільного транспорту – доценту Віктору Вікторовичу Біліченку та технології підвищення зносостійкості – професору Валерію Івановичу Савуляку.

Цього року необхідно завершити формування парку обладнання цих центрів, запустити повний цикл лабораторних робіт для студентів на них. А також організувати освоєння робітничих професій електрозварювальника та слюсаря з діагностики і ремонту автомобілів як студентами молодших курсів по лінії ІнІВ, так і випускниками шкіл по лінії ІнДП.

— В Інституті магістратури, аспірантури і докторантурі став до ладу Центр дистанційного навчання.

— Очолює його доцент Мирослав Павлович Бочула. Ним же на кафедрі ЕМСА в лабораторії електричних машин реалізована моя ідея зі створення пересувної ВІК-установки та програмного забезпечення для дистанційного виконання лабораторних робіт на діючому лабораторному обладнанні.

Центр дистанційного навчання, як і центр автомобільної діагностики, ми розмістили в корпусі №7, реставрувавши ще ряд приміщень із спадщини, яка дісталась нам від СКТБ «Модуль». Нині завершено реставрацію ряду інших приміщень цієї спадщини. І розпочали ми ці роботи з капітального ремонту актової зали колишнього «Модуля», яка стане після введення в дію актовою залою для машинобудівників, транспортників і екологів. Одно-

часно приступили до створення на площах другого поверху сучасної потокової лекційної аудиторії і офісних приміщень для центру впровадження об'єктів інтелектуальної власності.

— На вході до центральної університетської площи постала електрично-оптоелектронна арка. Вона уже стала визначеною пам'яткою міста, куди обов'язково приїздять молодята сфотографуватись у день весілля.

— Ідея арки і внутрішній зміст запропоновані мною. Розрахунки на міцність і надійність конструкції виконані старшим викладачем кафедри містобудування та архітектури Володимиром Смоляком. Оптоелектронні схеми білочок створив інженер кафедри ЛОТ Євген Ходяков, в мон-

Сфотографуватись у день весілля біля нашої університетської арки приїздять молодята

такі і наладці яких йому допомагали студенти радіотехнічного факультету під час робочого три-місятру. Змонтували електричну частину електрики під керівництвом головного енергетика АГЧ університету Олександра Нікітіна.

Усі механічні складові конструкції і їх монтаж виконали працівники АГЧ під керівництвом проректора Василя Ковальчука. Ескізи білочок намалювали художник Олексій Янголь. На всіх етапах розробки арки до роботи залучались по лінії інтеграції навчання з виробництвом студенти, якими керували особисто директор ІНІНВ доцент Віктор Мізерний та його заступник Євген Блінкін.

Я хочу нагадати, що 7 білочок арки, які біжать в середині коліс з різною швидкістю, моделюють темп нашого з вами життя впродовж кожного тижня. Темп, нарощуючий з понеділка по четвер і спадний з п'ятниці по неділю.

Справді, усі, хто їде Хмельницьким шосе і проходить територією університету, милуються нашою аркою.

— Торік ми виконали особливо великий обсяг робіт з ремонту університетських приміщень та облагородження території.

— Після присвоєння статусу національного наш університет повинен був відвідати Президент України Леонід Данилович Кучма. Тож, з ініціативи колишнього губернатора Віктора Францовича Коцемира ми взялися за приведення нашого зовнішнього вигляду у відповідність до нового статусу. На це пішло чимало позапланових грошей, але тепер частина наших приміщень і прилеглої території дійсно має вигляд, за який не соромно ні перед керівниками країни, ні перед зарубіжними гостями, яких в нашому університеті щороку буває досить багато. І хоч через об'єктивні причини приїзд Леоніда Даниловича до Вінниці не відбувся, я все одно йому і Віктору Францовичу вдячний власне за намір нас відвідати. Інакше ми так би і не розкошилися на те, щоб так причепутились.

Під час цих ремонтних робіт я звернув увагу на те, яким дефіцитом є у Вінниці тротуарна плитка і люди, що вміють її монтувати. А тому звернувся до директора ІНІНВ Віктора Миколайовича Мізерного з пропозицією освоїти в його інституті під час робочих тримесрів і випуск, і процес монтажу такої плитки. Віктор Миколайович взявся за виконання цього завдання з властивою йому енергією. І уже сьогодні в ангарі на господарчому дворі змонтовані усі технологічні агрегати для випуску тротуарної плитки, які ми придбали в Чернігові у фірми, що виграла тендер.

Тож, тепер необхідно цей процес освоїти і самотужки укласти тротуарною плиткою всю територію, прилеглу до університетських корпусів. І надалі уже не тратитимемось на щорічні ремонти асфальту.

Минулого навчального року ми гарно модернізували три великих лекційних зали, і нинішнього цей процес продовжимо.

Плануємо встановити два автоматичних газових котли у верхній (корпусній) частині універси-

7 білочок арки, які біжать в середині коліс з різною швидкістю, моделюють темп нашого життя впродовж тижня

тетського містечка і два в нижній (гуртожицькій) частині. І з часом відмовиться як від некондиційного тепlopостачання «Теплокомууненерго», так і від тепlopостачання, що постійно дорожчає, підприємства «Маяк». Почнемо з верхньої частини містечка, тому що вона забирає дві третини коштів на тепlopостачання.

Головний інженер АГЧ Роман Бойко завершує техніко-економічне обґрунтування цього проекту і куруватиме його.

Чимало ми зробили торік зі зміцнення матеріальної бази університету, але ще більше плачуємо зробити нині.

— Борисе Івановичу, будь ласка, щодо соціального захисту працівників і студентів.

— Взагалі це прерогатива профкому. До того ж на ті кошти, які в змозі виділити адміністрація для соціального захисту, здійснити багато заходів неможливо в принципі.

Переважна більшість організацій в Україні перейшла на виплату зарплати лише раз на місяць, відмовившись від виплати авансу, оскільки — це і спрощення планування витрат, і зменшення вдвічі кількості фінансових документів та фаз концентрації коштів. Але ми, розуміючи важливість для кожного появі грошей на його рахунку всередині місяця, зберегли систему виплати зарплати з нарахуванням авансу. І всі ці виплати, до відпускних включно, ми здійснювали вчасно. Нагадаю, що 30% цих виплат необхідно здійснити з коштів, отриманих від наших платників, якими є в першу чергу студенти-контрактники.

Жодного разу ми не затримали і виплату стипендій та матеріальної допомоги студентам.

До 2002 року згідно чинного законодавства ми виплачували родичам померлого працівника університету лише 17 гривень на поховання. У 2002 році використали надану змінами до законодавства можливість і на загальних зборах збільшили цю суму втрічі, почавши виплачувати по 51 гривні. Рішенням загальних зборів у 2003 році збільшили цю суму ще удвічі і донедавна виплачу-

вали по 102 гривні.

На одному із останніх ректоратів перед літніми відпустками прийшли до висновку, що зможемо з першого вересня виплачувати на поховання кошти в розмірі мінімальної зарплати – це буде 237 гривень. На загальних зборах трудового колективу університету, які відбулися 30 серпня, ми проголосували за виділення матеріальної допомоги на поховання з першого вересня, не прив'язуючись до конкретної числової величини, а виходячи саме з рівня мінімальної зарплати. І тоді з її ростом, а Віктор Янукович обіцяє її підняти уже в 2005 році до 500 гривень, я матиму право підписувати заяви на такий розмір допомоги на поховання, не чекаючи нової ухвали загальних зборів.

— Чи подовжено університетом договір з Київським центром діагностики і лікування судин головного мозку та судинної периферії «Істини»?

— Впродовж року 10 провідних фахівців університету пройшли діагностику і лікування в «Істині». Після отримання курсу профілактичного лікування, усі вони себе відчули набагато краще. Звичайно, я не маю можливості направляти до «Істини» усіх бажаючих, оскільки діагностика і профілактичний курс лікування одного пацієнта складає 2000 гривень. А тому направлення отримують лише ті, хто вніс суттєвий вклад у розвиток університету. І лише один раз. Якщо потрібне повторне лікування, то уже за власний рахунок. Але важливо, що після першої діагностики, яку проводять лікарі з ученими ступенями на чолі з доктором медичних наук Уляною Богданівною Лущик, використовуючи найсучаснішу діагностичну апаратуру, кожен про свої судини і мозок отримує достатньо інформації для того, аби визначитись, потрібне ще якесь додаткове лікування чи ні. На загальних зборах я отримав «добро» на підписання нового договору з «Істиною».

На жаль, ми не виплачували минулого року допомогу у шість посадових окладів тим, хто виходить на наукову пенсію, оскільки її виплата була призупинена законом про державний бюджет. І ось на цьому прикладі можна легко зрозуміти різницю між фінансовими правами університету до того, як з подачі віце-прем'єра Юлії Тимошенко уряд Віктора Ющенка прийняв рішення про зарахування до бюджету коштів, зароблених ВНЗ за надання платних послуг, і після прийняття цього рішення. Якби не було цього рішення, яке, на жаль, і наступні уряди не відмінили, то ми мали б право виплачувати ці шість окладів із зароблених нами додатково коштів, незважаючи на заборону цих виплат законом про державний бюджет. І це було б справедливо стосовно працівників тих ВНЗ, в яких мають бажання навчатись контрактники. А зараз усі урівненні у фінансових правах, точніше – усі їх позбавлені. І, окрім того, чим більше університет заробляє сам, тим менше він отримує з державного бюджету на забезпечення своєї життєдіяльності. Така собі панова зрівнялівка, яка нікого ні до чого не стимулює.

— За мінімальною вартістю усі бажаючі мали змогу відпочити влітку в університетському спортивно-оздоровчому таборі біля села Степашки на Південному Бузі.

— Переїзд до нього і з нього ми забезпечували університетськими автобусами. Поправити здоров'я наші співробітники і студенти впродовж навчального року можуть у санаторії-профілакторії, що знаходиться на території університету. Матеріальну базу обох закладів ми утримуємо в належному стані і забезпечуємо усім необхідним.

Відпрацювала із стовідсотковим навантаженням і наша база відпочинку у кримському місті Саки. На путівки у Саки цього літа був конкурс. Цього року, до речі, вперше наші працівники поїхали відпочивати до Сак і у вересні. Для комфортної доставки відпочиваючих із Вінниці до Сак і назад ми придбали новий мікроавтобус «Газель», який обладнали «кіарусівськими» кріслами. Повний 10-денної приморського відпочинку разом з харчуванням і транспортними послугами та комфортним проживанням на нашій базі у Саках обійшовся сім'ї із трьох осіб у 700 гривень. Вдвічі дешевше, ніж відпочинок так званим «диким» способом.

— Але в політику соціального захисту працівників не вписується скорочення на комп'ютерних центрах...

— Уже давно списані такі електронні монстри, як ЄС-1035 і ЄС-1055, а також усі обчислювальні машини серій СМ, ДВК, МІР і «Електроніка», але їх штат, хоч і перейшов на обслуговування персональних комп'ютерів, проте залишився складеним із посад, які зовсім не потрібні для обслуговування ПЕОМ. Аби масово не скорочувати працівників, ми перевели комп'ютерні центри усіх інститутів на тризмінну цілодобову роботу, фактично, надавши половині співробітників цих центрів функції сторожів. Розрахунок був на те, що студенти, які побажають працювати за комп'ютерами увечері та вночі, самі упораються. Певний час ця політика себе віправдовувала, але сьогодні вона вже не є дієздатною. Більшість студентів уже мають свої власні комп'ютери, а тому не приходять на центри працювати за комп'ютерами у нічні зміни. Цілодобова робота інститутських комп'ютерних центрів втратила актуальність. А витрати на утримання штату нічних сторожів комп'ютерів є суттєво більшими витрат на утримання охоронної сигналізації. Тож, нам сьогодні доводиться поряд із виведенням непотрібних посад займатися ще і зменшенням загальної кількості потрібних. Крім того, запровадження дистанційних технологій навчання вимагає інших принципів структурної взаємодії комп'ютерних потужностей і інших вимог до кваліфікації обслуговуючого персоналу. Ці принципи і вимоги викладені в двох підписаних мною наказах. Але і той штат, який визначено цими наказами для локальних центрів, вводиться лише на період, необхідний для освоєння нових інформаційних технологій усіма викладачами. Після цього він у такій кількості стане непотрібним і буде

нове скорочення, як мінімум вдвічі. Для прикладу і порівняння – ще в 1990 році в канадських університетах таку кількість комп'ютерів, яка є у нас, тобто 700 ПЕОМ (а там на той час така кількість була лише на одному факультеті), обслуговував один працівник. У його функції входило відкриття і закриття комп'ютерних класів факультету, запис в журнал номерів комп'ютерів, що впродовж дня вийшли з ладу, і виклик працівників фірми обслуговування для налагодження несправних ПЕОМ.

До такої технології обслуговування ПЕОМ ми теж уже прийшли. Ось тільки тих, що записують у журнал несправні комп'ютери у нас і донині є ще, образно кажучи, не менш, ніж несправностей у комп'ютерів. І так надалі, звичайно ж, продовжувається не може.

Для того, щоб визначити, кого із персоналу інститутських комп'ютерних центрів взяти на перевідний період у локальні центри мережі нових інформаційних технологій та дистанційного навчання, ми провели тестування знань усіх, хто на цих центрах працював, яке умовно назвали атестацією. Цілком справедливо, що ті, хто отримав на тестуванні вищі оцінки, мають право працювати у локальних центрах в першу чергу. А ті, хто отримав незадовільні оцінки, повинні змінити профіль роботи. Усім, хто попадає під зміну профілю роботи, ми запропонували на розгляд усі ті посади, які у нас є вакантними, і на яких, на наш погляд, вони можуть кваліфіковано працювати.

Я зобов'язав завідувачів кафедр вивільнити усі ті ставки, які обіймались штатними працівниками за сумісництвом. А це вже захід соціального захисту для тих, хто попав під скорочення. Надалі при звільненні когось із штатних працівників локальних центрів ми нікого брати на роботу не будемо. Заповнюватимемо вакансії студентами, що працюють як сумісники за програмою інтеграції навчання з виробництвом. Це дозволить пом'якшити ситуацію, яка виникне через два-три роки у зв'язку з наступним кроком адаптації кількості персоналу, що обслуговує комп'ютери, до реальних потреб.

До речі, повірте, що не пройде і 10 років, як необхідність в концентрації комп'ютерів в комп'ютерних класах взагалі відпаде. Кожен студент ходитиме до університету зі своїм ноутбуком, як ми колись ходили з логарифмічними лінійками. І для забезпечення можливості роботи з ноутбуками під керівництвом викладача в аудиторіях потрібна лише мережа оптоволоконних входів до системи Інтернет і серверів університетського Інтерцепту. І тоді необхідність в персоналі, що обслуговує комп'ютери в локальних центрах, відпаде зовсім.

— Багато кого цікавить інформація про житлові секції для сімейних, які споруджуються у студентському гуртожитку №1.

— Як ви знаєте, після завершення будівництва 2-ї черги гуртожитку №7 для сімейних, двоє незадоволених розподілом, одна з яких працює у їдальні санаторію — профілакторію, а друга у бібліотеці подали до суду. Одна із цих судових

справ (за позовом працівниці санаторію-профілакторію) закінчилася перемогою адміністрації – суд визнав факт, що розподілялися секції у гуртожитку, а не квартири у будинку із міського житлового фонду, і підтвердив право адміністрації розподіляти їх без врахування міськвиконкомівських черг різних ступенів пріоритетності. У другій справі суд прийняв абсолютно протилежне рішення, підтвердивши право позивачки на отримання двокімнатної квартири у будинку, який ми на думку суду безпідставно назвали гуртожитком. Прогнорував суд і те, що на момент подачі позову до суду заявитиця так і не зайніяла розподіленої їй трьома роками раніше однокімнатної секції у першій черзі гуртожитку №7.

Доцент Марія Василівна Євсєєва з чоловіком який працює доцентом у педагогічному університеті, у яких суд постановив відібрати розподілену їм спільним рішенням адміністрації і профкому двокімнатну секцію на користь працівниці бібліотеки, опротестували це рішення у Верховному Суді України, який погодився з їхнім протестом і повернув справу до районного суду на новий розгляд.

Через ці судові справи я вирішив скористатись наданим мені як ректору правом не змінювати статус студентського гуртожитку №1, а лише виділити у ньому перших три поверхи для поселення сімейних працівників, які забезпечують навчальний процес та життєдіяльність університету. А 4-й і 5-й залишили студентам. Тож, на перших трьох поверхах буде створено 54 одно-, дво- і трикімнатних секцій з повним набором комунальних послуг, а на 4-му і 5-му поверхах залишиться коридорна система з однокімнатними секціями без комунальних зручностей з туалетними кімнатами і кухнями спільного користування. При такому плануванні уже ніякий суд не зможе визнати студентський гуртожиток №1 житловим будинком, квартири в якому повинні розподілятися згідно з затвердженими у міськвиконкомі чергами. І розподіляти ці секції у студентському гуртожитку я буду сам, виходячи з того, що у студентській гуртожиток ректор має право поселяти як виняток лише тих працівників, які мають госпітальну потребу і вносять помітний вклад у забезпечення життєдіяльності університету. І цим своїм статутним правом я маю намір скористатись уже в кінці грудня нинішнього року. І, до речі, дуже шкодує, що не скористався тоді, коли ділили 2-у чергу гуртожитку №7. Коли б скористався, то не було б юридичних підстав для подачі судових позовів.

Розглянувши усі заяви разом з документами, що підтверджують високі показники в роботі та необхідність поліпшення житлових умов, я розподілю 50 із 54 секцій ще до завершення їх реконструкції. І запропоную ректорату затвердити цей розподіл за тією ж процедурою, за якою ми затверджуємо розподіл кімнат у гуртожитках для студентів.

Після цього, кожен, кому буде виділена та чи інша секція в гуртожитку № 1, стане куратором завершального етапу її реконструкції. І, якщо захоче наклеїти власні шпалери, настелити власний пар-

кет, встановити власну сантехніку і навіть доручити цю роботу найнятим будівельникам, адміністрація це дозволятиме за умови, що вони витримуватимуть планові строки завершення будівництва. У секціях тих же, хто погоджується на запропоновані адміністрацією шпалери, лінолеум і сантехніку, уся реконструкція здійснюватиметься за кошти університету. Але потім уже нічого нікому не буде дозволено ламати, оскільки не можна допускати такого, щоб роками стукіт і грюкіт ремонтних робіт в окремих секціях отруював життя усім іншим мешканцям гуртожитку.

Читальна зала бібліотеки Центру культурології і виховання студентів нашого університету

А 4 секції, що не підпадатимуть під розподіл, складуть той резервний фонд, який нам потрібен надалі для запрошення тих фахівців, яких ми не можемо підготувати самі, але які нам дуже потрібні для забезпечення високого рівня навчального, наукового та виховного процесів і розвитку університету.

Щоб підсолодити це досить жорстке рішення, я вам повідомлю і ще про одне рішення, прийняте попередньо. Після закінчення реконструкції гуртожитку №1 я беру зобов'язання протягом року розв'язати увесь комплекс необхідних питань і розпочати будівництво 9-поверхового житлового будинку на ділянці між гуртожитками №4 і №5 та пунктом «Теплокомуненерго». Проект цього будинку розроблено ще в часи проректорства професора Свердлова, але на будівництво тоді ми не мали коштів. А потім зайнялися реконструкцією гуртожитків, житлові секції у яких нам обійшлися вчетверо дешевше. Але гуртожитків під реконструкцією більше немає, тож доведеться для розв'язання «вічнозеленої» проблеми забезпечення працівників університету житлом будувати житловий будинок. І от у ньому квартири буде розподіляти профком згідно з затвердженими у міськвиконкомі чергами. А я у розподіл не втручається.

— Тепер, будь ласка про виховну роботу і

морально-психологічний клімат у колективі.

— У цілому виховна робота у звітному році проводилась відповідно плану виховних заходів, складеним проректором з виховної роботи та гуманітарної політики професором Тамарою Болеславівною Буяльською і затвердженим Ученою радою університету. І це є підтвердженням того, що Тамара Болеславівна створила за роки свого проректорства ефективну систему виховної роботи, здатну функціонувати без серйозних збоїв навіть за умови піврічної відсутності її талановитого творця.

Нині Тамара Болеславівна уже повністю відновилась після хвороби, а тому, я підписав наказ про продовження ще на два роки трудового договору з нею як з проректором з виховної роботи та гуманітарної політики.

— Зупиніться, будь ласка, на проблемі президентських виборів в Україні, яка безпосередньо стосується виховної роботи серед усіх членів нашого колективу — і студентів, і викладачів, і співробітників.

— У другій половині 17 століття після смерті засновника козацької держави гетьмана усієї України Богдана Хмельницького Правобережна Україна і Лівобережна почали обирати собі гетьмана кожна свого. І кожний із цих гетьманів, звичайно ж, хотів об'єднати усю Україну під свою булавою, а тому йшли вони війною один на одного. А по обидва боки лінії фронту були українці. Але ті, що йшли з лівого берега Дніпра, підтримувались Московським царством, а ті, що з правого — Річчю Посполитою. І втратила Україна у цих братовбивчих безглазих війнах і найхоробріших, і найрозумніших. Тож, нічого дивного немає в тому, що її втомлену, сплюндровану, обезкровлену і розграбовану легко поділили між собою Росія і Польща, а після втрати Польщею незалежності Росія і Австро-Угорщина.

Чи не нагадує сьогоднішня Україна Україну в перший рік після Хмельницького?

Ні для кого не секрет, що основна підтримка Віктора Януковича — це схід і південь України, а основна підтримка Віктора Ющенка — її захід і північ. Що ж до центру України, то тут шанси у обох Вікторів приблизно однакові. Більший вплив Ющенка на Вінниччині і Хмельниччині компенсується більшим впливом Януковича на Кіровоградщині і Черкащині.

За Віктором Януковичем підтримка Росії, за Віктором Ющенком — Європейського співтовариства, до якого входить і Польща.

І знову над Україною нависла небезпека бути поділеною, якщо і не територіально, то, принаймні, в думках, помислах і устремліннях, що теж не

сприятиме стрімкому зростанню її економіки і, як наслідок, добробуту народу.

А протистояти цьому може лише чітке усвідомлення небезпеки розколу як самими основними конкурентами на виборчому полі – Ющенком та Януковичем, так і їхніми штабами.

Я особисто бачу алгоритм об'єднання України під час президентських виборів таким: ще до 1-го туру виборів, або, принаймні, між 1-им та 2-м турами, в який вийдуть без сумніву обидва Віктори, якби не намагалися витіснити когось із них інші претенденти, Верховна Рада повинна проголосувати Конституційну реформу, яка зменшує обсяг повноважень президента і робить рівновеликою йому політичну постать прем'єр-міністра. У 2-ому турі Президентом України обирається Віктор Янукович, а після цього за підтримки Віктора Януковича і його прихильників Верховна Рада України обирає прем'єр-міністром Віктора Ющенка. Після цього Віктор Ющенко формує уряд, до якого залучає не лише своїх талановитих прихильників, а й таланти з оточення Віктора Януковича. Таке об'єднання еліт призведе і до об'єднання народу в цілому. А ліва еліта нехай створює опозицію для здійснення політичного контролю за діями об'єднаної президентсько-прем'єрської еліти. І тоді об'єднаний український народ зможе продемонструвати Європі і світу, що він за 10 років здатен пройти той шлях, на який вони витратили набагато більше часу.

Але чи зможуть Віктори домовитись, я не знаю. Однак з ненульовою імовірністю можу прогнозувати, що, якщо вони не домовляться, то не виключені і повторні вибори, на яких жоден з них уже не домінуватиме.

Вас же, мої колеги, я закликаю під час виборчої кампанії пам'ятати, що незалежно від політичних поглядів усі кандидати в президенти є представниками еліти українського народу, а тому заслуговують на поважне до себе ставлення. І можна критикувати якісь програмні положення кожного з них, здійснювати критичний аналіз можливостей кандидата щодо реалізації задекларованих положень, але не треба нікого з них обливати брудом. По-перше, уже хоча б тому, що ви є інтелігентними людьми, а по-друге, тому, що, обливаючи брудом якогось кандидата в президенти, ви одночасно обливаєте цим же брудом ту частину українського народу, завдяки підтримці якої він став кандидатом у президенти. І пам'ятайте, що завдяки забруднюючим діям прихильників кожного кандидата можуть виявитись забрудненими вони усі, а з ними і весь український народ. І хто ж тоді такий народ поважатиме за кордоном? — А без поваги розрахувати на підтримку не можна. А без підтримки в сьогоднішньому світі жоден народ не спроможний досягти високого рівня розвитку.

І такою свою інтелігентною поведінкою ми, самі будучи виборцями, прищеплюватимемо інтелігентність й іншим виборцям, і навіть декому з кандидатів у президенти, що підтверджуватиме

роль університету не лише як регіонального центру освіти і науки, а і як центру культури.

І ще про одне я прошу пам'ятати шановних колег – про те, що 24 серпня ми маємо основне свято – День незалежності Української держави, за створення якої і збереження протягом тисячоліть боролися кращі сини і дочки українського народу. І вони заслуговують на те, щоб у цей день усі ми прийшли до їх символічної могили, якою у нашему місті є Меморіал Слави, поклонилися їм і поклали до їх ніг вінки і квіти.

Мені, як одному із причетних до повернення Україні незалежності, було особливо прикро від того, що цього року, вперше за останні 13 років 24 серпня до Меморіалу Слави прийшла і поклали вінок лише делегація нашого університету.

І не можу служити виправданням пояснення, які мені були надані в облдержадміністрації і міській раді, що, оскільки 20 серпня були проведені урочистості у кіноконцертному залі «Райдуга», то відпала необхідність в проведенні 24 серпня мітингу біля Меморіалу Слави. У «Райдугах» вшановуються живі, а біля Меморіалів — полеглі.

— Борисе Івановичу, оскільки це інтерв'ю є своєрідним підбиттям підсумків за минулий навчальний рік, видається доречним, аби Ви розповіли про Ваші власні здобутки як професора, ученої й експерта.

— Як професор, я до травня керував кафедрою електромеханічних систем автоматизації, а з червня керую становленням нової кафедри – кафедри моделювання та моніторингу складних систем. Читав курс лекцій з дисципліни «Математичні методи ідентифікації та оптимізації електромеханічних процесів», а також підготував у співавторстві з Олександром Мокіним і видав перший в Україні навчальний посібник з оптимізації електроприводів. Керував підготовкою чотирьох магістерських дисертацій, три із яких уже захищені, і двох докторських, одна із яких уже не лише захищена, а навіть затверджена ВАК. Керував підготовкою трьох кандидатських дисертацій пошукувачами, одна із яких уже захищена. Керував чотирма аспірантами, двоє із яких, котрі закінчують аспірантуру цього року, достроково захистили кандидатські дисертації.

Цього навчального року крім дисципліни «Математичні методи ідентифікації та оптимізації електромеханічних процесів» викладатиму також дисципліну «Оптимізація електроприводів». Керуватиму 5-ма аспірантами та двома пошукувачами. Планую протягом року одного з них вивести на захист кандидатської дисертації, а другого на захист докторської.

Добру половину цієї роботи я виконуватиму безоплатно, оскільки маю право лише на 240 годин оплачуваного погодинного навантаження, а тільки 5 аспірантів дають 250 годин.

Як науковець, я опублікував за минулий навчальний рік близько двох десятків наукових статей у фахових наукових журналах у співавторстві з ке-

рояними мною магістрантами, аспірантами та пошукувачами. Опублікував у співавторстві з колишнім аспірантом Георгієм Горячовим монографію. Взяв участь у кількох наукових форумах, зокрема у 17-ому конгресі IMEKO у Хорватії (заочно), де дві доповіді за моїм співавторством представляв Олександр Мокін. Здійснював одноосібне наукове керівництво двома науково-дослідними лабораторіями – з проблем вищої школи та з автоматизованих систем в електроенергетиці та електромеханіці. А також разом з В'ячеславом Камінським і Віталієм Мокіним був співкерівником ще двох науково-дослідних лабораторій – з моделювання електричних мереж та з екологічного моніторингу. Дослідження в цих НДЛ здійснював зі створення технологій дистанційного викладання технічних дисциплін, із синтезу математичних моделей та пристройів діагностики для основних функціональних систем засобів міського електротранспорту, з моделювання складних електричних мереж та з розробки геоінформаційних систем екологічного моніторингу.

Як експерт з наукових проблем працював у складі трьох спеціалізованих учених рад із захисту кандидатських та докторських дисертацій, причому в одній із них був і є головою. Виконував функції експерта наукової ради міністерства з інформатики –двічі протягом року брав участь в експертних засіданнях і відрецензував 30 наукових проектів, чотирьом із яких поставив незадовільні оцінки. Як головний редактор забезпечив вчасний вихід чергових номерів наукового журналу «Вісник ВПІ». Як член Президії АПНУ брав активну участь у роботі усіх її засідань.

Як експерт по добору кадрів на керівні посади вважаю, що підібрав собі гарну команду проректорів і директорів інститутів та дав добро на затвердження підібраних ними відповідальних заступників директора і деканів факультетів та їх заступників. Підібрав також нових помічників ректора. Раніше моїми помічниками були дві «Міс ВДТУ» різних років – Наталя Вікторівна Остра та Юлія Вікторівна Маримончик, які працювали на 0,5 ставки кожна. Але Юлія вийшла заміж за моого сина Олександра і стала Мокіною, тож довелося її від виконання обов'язків помічника ректора увільнити, хоча, слід зазначити, що вона їх виконувала добре. Причина відставки Наталії інша – вона теж добре виконувала обов'язки помічника ректора, але у неї через два місяці піде останній рік навчання в аспірантурі, тож їй треба повністю зосередитись на завершенні кандидатської дисертації, щоб до закінчення аспірантури її захистити. Тобто, вона вже переросла посаду помічника ректора.

Бакалаври менеджменту Тетяна Миколаївна Даценко і Олена Вікторівна Пігуль (перша із яких завершує магістерську підготовку і готовиться до вступу в аспірантуру, а друга розпочинає магістерську підготовку), котрі прийшли на зміну Наталії і Юлії, теж є переможцями університетського конкурсу «Міс ВДТУ» різних років. Кожна з них

влітку уже місяць відпрацювала і зарекомендувала себе добре.

Як експерт з історії і політології та журналіст публіцистичного жанру зі статусом члена Національної спілки журналістів України і члена президії її Вінницького обласного відділення у звітному році я завершив і видрукував книжку «Перші підсумки», яка стала уже сьомою в моїй історико-публіцистичній серії.

Відгуки різні – переважно позитивні, із яких найбільш вагомими і такими, що підтвердженні документально, на сьогодні є шість – три у вигляді офіційних листів від керівництва Верховної Ради України, керівництва Громадянського Форуму України і керівництва Служби Безпеки України — і три у вигляді рецензій в газетах «Панорама», «Подолія» і «Голос України».

Негативна рецензія на «Перші підсумки» сьогодні мені відома лише одна — її автором є колишній голова Вінницької обласної організації Національної спілки письменників України і мій колишній соратник по Громадянському Форуму Володимир Кузьменко, якому попередні мої книжки подобалися настільки, що він за останні два роки тричі пропонував мені подати заяву на вступ до Національної Спілки письменників України, гарантуючи позитивне рішення її президії. Але кожен раз я відмовлявся, вважаючи у цій сфері діяльності себе журналістом, а не письменником. Відповідь на запитання — Під чиєм впливом змінилась на 180 градусів точка зору Володимира Кузьменка на мою творчість? — легко отримати, ознайомившись із його рецензією у газеті «33 канал». А мені дуже приємно, що інший, не менш відомий письменник і до того ж прекрасний публіцист Леонід Пастушенко, погляди на багато подій якого суттєво різняться від моїх, у своїй рецензії в газеті «Подолія» дав високу позитивну оцінку цій моїй книжці.

«Перші підсумки» ще тільки почали надходити у бібліотеки України, тож з часом будуть ще і позитивні відгуки, і негативні – і це нормально, адже в демократичному суспільстві, яке ми будуємо, кожен має право на свою точку зору.

Хто не отримав цю мою книжку як член Ученої ради університету чи Учених рад інститутів, може ознайомитись з нею, взявши у нашій університетській бібліотеці – туди уже надійшло 50 примірників.

Завершити розмову про «Перші підсумки» я хочу зауваженням про те, що Президенту України Леоніду Даниловичу Кучмі не все сподобалось у моїй книжці, але в цілому він дав їй позитивну характеристику – це мені відомо від одного із його помічників.

— **Дякую за розмову.**

Конференція**Навчити жити у світі,
що швидко змінюється**

21—23 вересня у нашому університеті проходила міжнародна науково-практична конференція «Гуманізм та освіта».

Відбувається вона раз на два роки. Нинішня була особливою тим, що в ній взяли участь сім науковців із університету Євле (Швеція). Зарубіжні гості згідно договору про співпрацю, який укладений два роки тому, окрім участі в конференції працювали над підготовкою спільнотого проекту за програмою TEMPUS-TACIS стосовно дистанційних технологій навчання.

Окрім традиційних пленарного і секційних засідань учасники конференції побували на концерті, підготовленому студентами. Це був не стільки розважальний захід, як складова робочої програми. Наочне підтвердження того, що ВНТУ готує не вузького фахівця, а гармонійно розвинену особистість, всіляко підтримує творчі здібності майбутніх інженерів. Ця потужна традиція сформована 14 років тому, відколи існує кафедра культурології, мистецтва і дизайну. У дні роботи конференції

працювали виставки художніх робіт студентів. Зацікавлені могли переглянути також експозицію навчальної та інструктивно-методичної літератури, виданої в університеті.

Учасників цього міжнародного наукового зібрання запrosili також на відкрите заняття культурологічного практикуму, ідея якого належить співголові оргкомітету конференції, професору Тамарі Буяльській. До речі, заняття з практичної культурології, до проведення якого залучаються митці, а також обдаровані студенти ВНТУ, офіційно визнане як ноу-хау нашого університету.

Конференція, констатувавши, що гуманізація технічної освіти зумовлена потребами часу, прийняла ряд пропозицій і рекомендацій. Зауважила, що існуючу освітнянську парадигму «Підготовка вузького спеціаліста» слід замінити на сучаснішу «Підготовка широкоосвіченої Людини певного фахового спрямування».

Детальніша розповідь про «Гуманізм та освіту» у наступному числі часопису.

РІВЕНЬ**ДВІ КОМАНДИ ВНТУ У ПІВФІНАЛІ
ПЕРШОСТІ СВІТУ З ПРОГРАМУВАННЯ**

Вінниця знову стає столицею України. Тепер уже столицею студентського програмування.

Чвертьфінал першості світу з програмування серед студентських команд проходить 8—10 вересня у нашому Вінницькому національному технічному університеті. Такий високий статус має Всеукраїнська студентська олімпіада, яка проводиться у ВНТУ уже вчетверте.

В олімпіаді взяли участь 28 команд-переможниць регіональних змагань. Перше місце здобули програмісти НТУУ «КПІ».

Друге виборола команда студентів нашого ВНТУ у складі братів **Дмитра і Павла Коржиків та Юрія Коновалюка**. Третє — Донецького національного технічного університету. Хоча аж ніяк не можна твердити, що ці хлопці киянам програли. Усі три команди-лідери розв'язала по 8 олімпіадних задач. Але за різний час. Тож, по місцях розташувалися за рівнем своєї оперативності.

Тішиться перемогою ніколи — у жовтні у Бухаресті півфінал першості світу з програмування. Кошти на поїздку, аби взяти участь у боротьбі за місце на ще вищому п'єдесталі пошани усім трьом командам виділяє Міністерство освіти і науки України.

Але до столиці Румунії вибираюти право взяти участь у фіналі першості світу з програмування поїде і друга команда студентів ВНТУ — **Богдан Власюк, Дмитро Білоус і Дмитро Зарезенко**, які на вересневих змаганнях посіли лише сьоме місце. Кошти на закордонну подорож надає наш університет. Справа в тім, що хлопці показали чудовий результат: розв'язали 7 задач із

8-ми — так само, як і команда Одеського національного університету імені Мечникова, котра посіла четверте місце. Одеситів, а також і програмістів Київського національного університету імені Шевченка та Запорізького національного університету, наші хлопці пропустили вперед лиш тому, що ті виявилися трішки швидшими. Аби впоратись із такою ж кількістю задач їм вистачило менше часу. До того ж у цій нашій команді із досвідчених олімпіадників лише п'ятикурсник Богдан Власюк, який взявся підтягнути до свого рівня новачків.

У відкритій студентській олімпіаді взяли участь і школярі. Серед них найсильнішими виявилися учні Вінницької фізико-математичної гімназії № 17. Дещо їм поступились юні програмісти Київського природничо-наукового ліцею № 5 і ліцею Донецького національного університету.

Ректор виніс подяку студентам обох наших команд, їх тренерам, а також усім, завдяки кому ця олімпіада пройшла на такому високому рівні. Це насамперед **першому проректору ВНТУ, доктору технічних наук, професору Володимиру Грабку, директору Інституту ITKI, доктору технічних наук, професору Олексію Азарову, його заступнику, кандидату технічних наук, доценту Олександру Романюку, директору Інституту МЗ, завідувачу кафедри ІС, доктору технічних наук, професору Сергію Юхимчуку, декану факультету ФКІ, кандидату технічних наук, доценту Володимиру Месюрі, декану факультету АКСУ, кандидату технічних наук, доценту Сергію Довгал'юцу, кандидату технічних наук, доценту Ігореві Арсенюку**.

Окрема вдячність спонсорам олімпіади — фірмам «KMT», «Інновінн», «Інтехсервіс», «Softline».

З країв далеких повернувшись

З президентом університету міста Дананг

У лекційній залі

В'ЄТНАМЦІ СТАВАТИМУТЬ КАНДИДАТАМИ У НАС

Перший проректор нашого ВНТУ, доктор технічних наук, професор Володимир Грабко з 6 по 16 серпня перебував з візитом у В'єтнамі. На запрошення університету міста Дананг він прочитав курс лекцій у цьому навчальному закладі.

Міжнародний банк реконструкції і розвитку фінансує країни, що розвиваються (до них належить і В'єтнам), надає матеріальну допомогу, аби підняти їх окрема і в науковому потенціалі. Грант, що виграв університет міста Дананг, передбачає купівлі обладнання, іноземної літератури для бібліотечного центру і за прошення лекторів з різних країн. Отож, запросили почитати лекції у своєму університеті із Франції одного професора і з України двох: ректора ВНТУ, доктора технічних наук, професора, академіка АПНУ Бориса Мокіна і професора Володимира Грабко. Борис Іванович, на жаль, поїхати не зміг — нагального рішення вимагали поточні університетські справи.

УЧИТЬСЯ — ТАК УЧИТЬСЯ

В'єтнамці замовили лекції з питань підвищення якості і надійності електропостачання, надійності електрообладнання, використання нової техніки в електроенергетичних системах. Їх цікавили питання автоматизації і вимірювань різноманітних електрических і неелектрических величин для потреб електроенергетики. Слухала лекції професора Грабко досить велика аудиторія — не лише викладачі політехнічного інституту університету міста Дананг, а й провідні фахівці енергокомпаній В'єтнаму. Були і студенти старших курсів.

Щодня мав по 6 годин лекцій — три години зранку і три години післяобід, — розповідає Володимир Віталійович. — Задавали чимало питань. До того ж дуже високого фахового рівня. Аудиторія була надзвичайно грамотна. З півслова розуміли про що йде мова, і коли збагнули в чому суть, зупиняли: «Достатньо, нам ця ідея зрозуміла, давайте далі». Отож, у них рівень освіти досить високий. Я брав з собою матеріалу значно більше, ніж потрібно для того, аби у звичайному темпі прочитати таку ж кількість лекцій, скажімо, для студентів. І першого ж дня мені довелось викласти половину усього матеріалу. Тому я уже потім придумував спеціальні задачі. Як я зауважив, в'єтнамці — це та-кий народ, який якщо вчитися, то вчитися. Вважають, що повинні розібратися абсолютно у всіх деталях. Така атмосфера відчувається у університеті. Дуже наполегливі, дуже добросовісні.

Працював Володимир Віталійович через перекладача. Його функції виконував Дінь Тхань В'єт — колишній аспірант ректора нашого ВНТУ Бориса Івановича Мокіна. Свого часу і Володимир Віталійович був у В'єта консультантом зі схемотехніки. Тепер Дінь Тхань В'єт — один із керівників університету міста Дананг. І саме він зініціював, аби з України до В'єтнаму запросили саме тих вчених, котрі його самого виховали як науковця.

До речі, В'єтнам пишеться як два слова: В'єт Нам. Так само і Да Нанг. А В'єт — це дуже розповсюджене ім'я. Символічне ім'я, як, скажімо, в росіян Іван.

ОДИН З ДЕСЯТИ

Університет міста Дананг має 35 тисяч студентів. П'ять інститутів у університеті. У політехнічному інституті понад 11 тисяч студентів.

У 85-мільйонному В'єтнамі є лише 8 університетів. Студентом стає лише один із кожних 10 випускників шкіл. До того ж навчання у в'єтнамських університетах, незважаючи на правління комуністичної партії в країні, є платним. Від оплати звільнняться і навіть отримують державні стипендії лише круглі відмінники. А бути відмінником у В'єтнамі дуже складно. Треба мати надзвичайні творчі здібності, адже просто репродуктивне відтворення знань не дає відмінної оцінки. Усі студенти вчаться в бібліотеках. Літератури дуже мало і вона різними мовами. Півдня вони навчаються в аудиторіях університету. А другу половину дня — у бібліотечному центрі, в мережі Інтернет. Ніхто не додумався вчитись у гуртожитській кімнаті.

В університетських гуртожитках ліжка розташовані в три яруси. І не лише вздовж трьох стін, а й в центрі кімнати. Тож, на 20 квадратних метрах мешкає 12 студентів.

Новий навчальний рік у В'єтнамі розпочався 16 серпня.

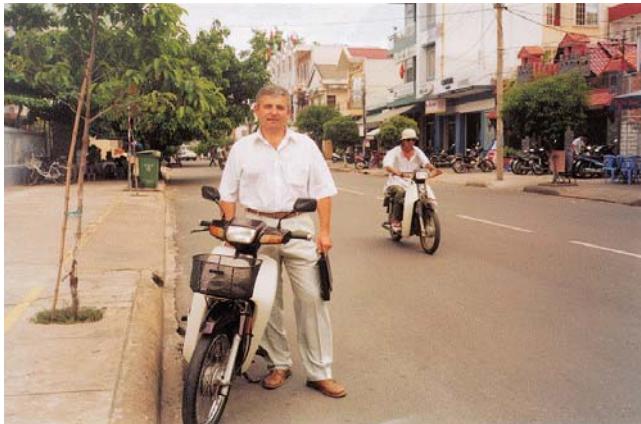
НАВЧАТИМЕМО АНГЛІЙСЬКОЮ

— Я мав зустріч з президентом університету Дананга. — продовжує розповідь Володимир Віталійович. — Фан Куан Хун високоосвічена і розумна людина. Кандидатську писав у Біло-русському політехнічному, докторську — в Німеччині. І пан президент, і інші науковці університету зацікавились науковими школами нашого ВНТУ. Особливо підготовкою в них кадрів вищої кваліфікації.

Принагідно нагадаємо, що Вінницький технічний має 8 провідних наукових шкіл.

— Наскільки я зрозумів, їх найбільше цікавить лазерна техніка та оптоелектроніка, охорона навколошнього середовища, проблеми втрат електроенергії в електроенергетичних системах, — говорить професор Грабко. — Ми уже відправили їм проект договору про співпрацю, я думаю, що ми цей договір підпишемо і зрештою першим етапом повинна бути підготовка фахівців для їхнього університету — захист кандидатських дисертацій у нашому університеті на контрактних умовах. Вони зацікавились і науковими розробками ВНТУ. Згодні купувати розроблені нашими вченими пристроя, технології або методики, аби далі тиражувати ці розробки для своїх потреб. Стосовно підготовки студентів — в'єтнамці тепер менше орієнтується на українську чи російську мову, а більше на англійську.

Нині багато в'єтнамців навчається в університетах інших країн. В Україні вони вже є у ВНЗ Києва і Харкова. Незабаром з'являться і у Вінниці.

В'єтнам їздить на мотоциклах і моторолерах

На фоні бібліотеки в'єтнамських царів

В'ЄТНАМЦІ ЖИВУТЬ У РОСІЙСЬКІЙ БАНІ

— Країна дуже екзотична. Екзотика на кожному кроці. Починаючи з того моменту, як я вийшов із аеропорту. 38 градусів спеки і стовідсotкова вологість. Російська баня. А в'єтнамці втішали, що бувас ще спекотніше. — розповідає Володимир Віталійович — Дананг 800 тисяч населення. У цьому місті протікає річка Ха. Перекладається «холодна». Вода в ній 23 градуси. Поряд Тихий океан. Вода під 30 градусів.

Стосовно харчування — це екзотика в степені. Пристосуватися до нього українцеві неможливо. Хліба у них нема, молока нема, морозива нема, яєць нема, м'яса не їдять. Лише рис і морські продукти: креветки, лангусти, краби, морські раки, усілякі молюски, риба. І надзвичайно гостра їжа. Навіть з грузинською не порівняти. У перший вечір я був просто шокованний: запросили у дуже фешенебельний їхній ресторон, а там намагалися мене пригостити живою рибою. Живою, яка тріпаться! Це у них вважається пікантною стравою. Звісно, я не наважився на таку пікантність.

Перше враження, що рівень життя у В'єтнамі низький. Яка зарплата, у них не прийнято запитувати навіть у сім'ї. Для настакі стосунки теж, до речі, незвичні. Як і те, що жінки з чоловіками не мають права їсти разом за столом. Стосовно ж зарплатні мені таки сказали — вона в них приблизно \$200. У день вони витрачають 2-3 долари на харчування, тому грошой вистачає для того, аби заощадити.

Ще одна екзотика: весь В'єтнам їздить на мотоциклах і моторолерах. І їздячи на них, не дуже дотримується правил дорожнього руху. Дуже рідко де можна побачити автомобіль.

В'єтнам приблизно вдвічі менший України, а населення має вдвічі більше. Тому люди живуть дуже щільно. Земля дуже дорога. Її надзвичайно економлять, немає вільної території, котра була б чимось не зайнята.

Щороку В'єтнам заливає водою — як не ту, то іншу місцевість, і від 7 до 13 на рік тайфунів. Напевне тому вони вирощують лише рис, який любить болота. Усі дороги на підвищенні, усі будинки теж на підвищенні, за винятком тих районів, які самі на височині. Будинки теж дуже незвичайні. Будуються абсолютно інакше, ніж у нас. Один біля одного вздовж дороги з двох боків. Ширина ділянок для кожного будинку 5 метрів, а глибина до 25 метрів. Будинок як правило має по 4 метри 90 сантиметрів — з кожного боку по 3 см вільного місця. Через 3 см уже наступний будинок — сусіда. Будинок біля будинку. З боків навіть вікон немає. В'єтнамці один над одним не живуть — у кожній родині окремий будинок. Будинок може бути 2, 3, 4, 5 поверхів — залежно від фінансової спромоги господаря. Будинок на три поверхі — це \$70 тисяч доларів. Вид будинку — це лише той фасад, який виходить на вулицю. Цікаво: йдеш тротуаром, повернеш вікн на півтора метри — уже ти в когось у хаті. Тут уже треба розсуватися. Дуже часто на першому поверсі, як входиш у їхню вітальню, немає дверей. Просто металева решітка і цинковка від комарів і від сонця. Сидиш у вітальні, а поряд вулицею їдуть мотоцикли. Такі будинки у тих людей, хто працює у державних структурах. Хто виживає сам, то на першому поверсі свого будинку розміщують магазин або кафе. Дехто робить із свого будинку готель. За противлежною входу в будинок стіні нова стіна, але вже чужого будинку. У них нема такого поняття як дворик, де дерево росте, а будинки, будинки, будинки... Або гори.

Але ставлення у в'єтнамців один до одного чудове. Дуже вічливі, поступливі. Я жодного разу ніде не бачив сварки. Я ніде не бачив на вулиці бомжів, ніяких бійок, лайок, п'янок. Усі зайняті і працюють.

СТАРЕ МІСТО НЕ ЛІШЕ У ВІННИЦІ

— Був між лекціями в багатьох цікавих місцях. Назви дуже складні — не всі запам'ятаю. Одне пам'ятаю — Фам Ня називається. Фам Ня — це місце у Центральному В'єтнамі, де починалась війна з Америкою. Взагалі В'єтнам — це гірська місцевість. І це місце теж дуже гористе. Туристам показують дві печери. Суха печера у горах на висоті 150 метрів глибиною кілометр. Тут ховались в'єтнамці від бомбардувань. Цій печері понад 40 мільйонів років. Вона має дуже багато різноманітних сталактитів. А один сантиметр сталактиту виростає за 100 років. Друга печера Мокра, вона глибиною 7 кілометрів. Туди можна потрапити річкою, яка стікає з гори.

У середній частині В'єтнаму є підземне трирівневе село, в якому в'єтнамці жили впродовж 6 років. Глибина найнижчого поверху 23 метри від поверхні, це вони там теж ховалися під час американських нальотів.

Старе Місто — це десь 30 кілометрів від Дананга. Охороняється ЮНЕСКО. Йому понад 300 років, усе залишилось таким, як було в ті часи. Старі дерев'яні будови, які не дозволяється модернізувати. Бідні люди, що там живуть! Існують за рахунок того, що кожен має свій невеличкий магазинчик, де продає картинки, вишиванки, витинанки, вироби з дерева, з каменю, орієнтуєчись на туристів. Будівлі ці з якогось незвичайного дерева і з якоюсь специфічною обробкою, тому що воно з виду нагадує пластик. Усе у чорних, похмурих тонах. Гніюче враження спровалює. На свята і у вихідні дні вони у всьому місті вимикають світло і запалюють спеціальні ліхтарики, обтягнуті різномальоровою тканиною (раніше усередині ставили свічку — зараз електрична лампочка). Ці ліхтарики вичається цілими гірляндами на вулицях.

Місто майстрів. Воно на віддалі 15 хвилин поїздки автомобілем. З обох боків дороги — це суцільні будинки, де живуть в'єтнамці і де роблять різноманітні скульптури кам'яні: леви, дракони, орли, Будда, жіночі фігури, тощо.

Був у резиденції в'єтнамських царів. Там храми, де вони зустрічались із іноземними гостями, де проводили свої так звані ректорати, місця, де вони відпочивали, де рибалили, де писали вірші. Збереглось там приміщення їх бібліотеки. Гарем мешкав на задньому дворі. Резиденція займала досить велику територію, обнесену високим кам'яним муром. За цим муром жила охорона і прислуго. Навколо їх жител — ще один високий мур.

Був на екскурсії в кількох пагодах.

КОНТРАСТИ

Жінка боса в конусі в'єтнамському йде вулицею. На коромислі несе дві величезні корзини, повніх тропічних фруктів. Таке враження, що це з якоїсь старої хроніки. Або пливуть на човнах, таких ветхих, що дивуєшся як він тримається на воді. А на пляжі на прокат дають рятівні круги — камери чорні від коліс вантажівок. Отаких камер ціла купа — це пункт прокату. Можна взяти поплавати. Але водночас усі ходять з мобільними телефонами, усі їздять на мотоциклах. У яку хатинку не зайдеш, скрізь телевізори «SONY», кондиціонери, вентилятори, холодильники... Тут одна крайність, а тут інша, ультрасучасна. Товарів в'єтнамських дуже мало — головним чином продукти харчування і сувеніри для туристів.

ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

відповідно до Закону України «Про вищу освіту»

оголошує конкурс на заміщення вакантних посад

Факультет будівництва та будівельного менеджменту — декан.

Факультет радіотехніки та телекомунікацій — декан.

Кафедра інформаційного менеджменту — завідувач кафедри (наявність наукового ступеня доктора наук і вченого звання професора обов'язкова).

Кафедра філософії — завідувач кафедри (наявність наукового ступеня доктора наук і вченого звання професора обов'язкова).

Кафедра інтеграції навчання з виробництвом — доцент – 1 посада,
ст. викладач – 1 посада.

Термін подання документів – 15 днів від дня опублікування оголошення.

Перелік документів, які подаються на ім'я ректора університету:

- заява про участь у конкурсі;
- особовий листок з обліку кадрів;
- автобіографія;
- засвідчені в установленому порядку копії документів про вищу освіту, наукові ступені і вчені звання;
- список опублікованих наукових праць і винаходів;
- копія трудової книжки;
- характеристика з останнього місяця роботи.

Викладачі університету для участі в конкурсі подають заяву на ім'я ректора, оновлений список наукових праць, звіт за попередній термін роботи та виписку із протоколу засідання кафедри про рекомендацію до обрання.

У конкурсі мають право брати участь громадяни України не старші 60 років, які мають відповідну освіту, високі моральні якості, глибокі професійні знання, практичну підготовку, наукові досягнення та вільно володіють українською мовою.

Документи подавати ученому секретарю університету за адресою: Вінницький національний технічний університет, кімната 2204, навчальний корпус №2,

Хмельницьке шосе, 95, м. Вінниця, 21021

Телефони для довідок: 46-57-72, 44-04-19, 44-02-55

Редакція:

Т. Б. Буяльська
(головний редактор)

I. П. Знясько
(редактор)

П. Г. Гордійчук
(відпов. секретар)

Г. М. Багдасар'ян
(техн. редактор)

Б. І. Мокін

С. В. Юхимчук,

М. П. Свірідов,

Л. І. Волхонська,

Г. П. Котлярова,

Т. С. Криклива,

М. П. Стрельбицький.

Адреса редакції:

Кімн. 2218, корп. «2»,
Хмельницьке шосе, 95,
м. Вінниця, 21021,

Телефони:

внутрішній — 22-68
з міста — 44-02-68

«Імпульс» — щомісячник Вінницького національного технічного університету.

Свідоцтво про державну реєстрацію ВЦ № 424
від 29.12.2000 р.

Зверстано у видавництві ВНТУ
«УНІВЕРСУМ-Вінниця»
м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 93,
головний корпус, 1-й поверх, тел. 44-05-32

Комп'ютерна верстка — Т. С. Криклива
О. О. Кушнір

Фото — Сергія Маркова

Підписано до друку 27.09.2004. Формат 29,7 42 1/2

Наклад 625 прим. Зам. № 2004-145.

Віддруковано у комп'ютерному інформаційно-видавничому центрі ВНТУ
м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 93,
головний корпус, 1-й поверх, тел. 44-01-59